

Ikt. sz.: ISB/34-1/2012.

ISB-6/2012. sz. ülés
(ISB-65/2010-2014. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Ifjúsági, szociális, családügyi és lakhatási bizottságának**
2012. április 19-én, csütörtökön, 9 óra 05 perckor
a Képviselői Irodaház I. emelet II. számú tanácstermében
megtartott üléséről

**A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Dr. Réthelyi Miklós nemzeti erőforrás miniszter meghallgatása (A Házszabály 68. §-ának (4) bekezdése alapján)</i>	5
<i>Dr. Réthelyi Miklós miniszter (NEFMI) szóbeli beszámolója</i>	5
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	11
<i>Dr. Réthelyi Miklós miniszter (NEFMI) válasza</i>	33
<i>A gyermekbarát igazságszolgáltatás megvalósulásához kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/6577. szám) (A bizottság feladatkörébe tartozó kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)</i>	44
<i>Egyebek</i>	46

Napirendi javaslat

1. Dr. Réthelyi Miklós nemzeti erőforrás miniszter meghallgatása
(A Házszabály 68. §-ának (4) bekezdése alapján)
2. A gyermekbarát igazságszolgáltatás megvalósulásához kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/6577. szám)
(A bizottság feladatkörébe tartozó kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)
3. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Sneider Tamás** (Jobbik), a bizottság elnöke

Ágh Péter (Fidesz), a bizottság alelnöke
Talabér Márta (Fidesz), a bizottság alelnöke
Bábiné Szottfried Gabriella (Fidesz)
Hirt Ferenc (Fidesz)
Prof. Iván László (Fidesz)
Lakatosné Sira Magdolna (Fidesz)
Rónaszékiné Keresztes Monika (Fidesz)
Dr. Tapolczai Gergely (Fidesz)
Dr. Vas Imre (Fidesz)
Dr. Lanczendorfer Erzsébet (KDNP)
Dr. Stágel Bence (KDNP)
Dr. Szanyi Tibor (MSZP)
Dr. Varga László (MSZP)
Baráth Zsolt (Jobbik)
Vágó Sebestyén (Jobbik)
Vágó Gábor (LMP)

Helyettesítési megbízást adott

Talabér Márta (Fidesz) távozása után Rónaszékiné Keresztes Monikának (Fidesz)
Prof. Iván László (Fidesz) távozása után Ágh Péternek (Fidesz)
Rónaszékiné Keresztes Monika (Fidesz) megérkezéséig Talabér Mártának (Fidesz)
Csizi Péter (Fidesz) Hirt Ferencnek (Fidesz)
Kapus Krisztián (Fidesz) Lakatosné Sira Magdolnának (Fidesz)
Székyné dr. Sztrémi Melinda (Fidesz) Bábiné Szottfried Gabriellának (Fidesz)
Tamás Barnabás (Fidesz) dr. Stágel Bencének (KDNP)
Sáringér-Kenyeres Tamás (KDNP) dr. Tapolczai Gergelynek (Fidesz)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Dr. Réthelyi Miklós miniszter (Nemzeti Erőforrás Minisztérium)
Dr. Szél Bernadett (LMP) országgyűlési képviselő
Dr. Gáva Krisztián helyettes államtitkár (Nemzeti Erőforrás Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 05 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

SNEIDER TAMÁS (Jobbik), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Tisztelt Képviselőtársaim! A bizottsági ülésünket elkezdjük.

Külön köszöntöm miniszter úr mellett még helyettes államtitkár asszonyt, miniszteri biztos asszonyt is. Megállapítom, hogy bizottságunk határozatképes. A helyettesítéseket majd később ismertetem.

Kérdésem az, hogy a kiküldött napirendi javaslatához van-e valakinek hozzáfűznivalója vagy valamilyen más javaslata. *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, akkor, aki elfogadja a napirendi javaslatot, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Úgy látom, hogy a bizottságunk egyhangúlag elfogadta a napirendi javaslatot.

Mielőtt továbbmennénk, jelezte nekem Szél Bernadett képviselő asszony, hogy a meghallgatás során szeretne hozzászólni miniszter úr beszámolójához. Erre akkor van lehetőség, ha a bizottságunk engedélyt ad, ezt szavazásra kell feltennem. Kérdezem képviselőtársaimat, ki ért egyet azzal, hogy Szél Bernadett képviselőtársunk a vitában hozzászólhasson a miniszteri beszámolóhoz. *(Szavazás.)* Úgy látom, hogy egyhangú, de kérdezem, hogy volt-e ellenszavazat vagy tartózkodás. *(Nincs jelzés.)* Tehát bizottságunk egyhangúlag lehetővé tette a hozzászólást a miniszter úr beszámolójához.

Tisztelt Bizottság! Javaslom, hogy a miniszter úr meghallgatása a következők szerint folyjék le. A meghallgatás körülbelül fél 12-ig tartana. A miniszter úr beszámolóját követően következnenek a kérdések és a vélemények, amelyekre miniszter úr válaszolna, és ha az idő engedi, akkor még egy második körös kérdés elhangzására is lehetőség lenne, és arra természetesen miniszter úr újból válaszolna.

Kérdezem, hogy van-e valakinek ezzel a javaslattal szemben más elképzelése. *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, aki egyetért ezzel a javaslattal, az kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Úgy látom, hogy a bizottságunk egyhangúlag egyetértett a javaslattal.

Ezennel meg is adom Réthelyi miniszter úrnak a szót. Parancsoljon!

Dr. Réthelyi Miklós nemzeti erőforrás miniszter meghallgatása (A Hárszabály 68. §-ának (4) bekezdése alapján)

Dr. Réthelyi Miklós miniszter (NEFMI) szóbeli beszámolója

DR. RÉTHELYI MIKLÓS miniszter (Nemzeti Erőforrás Minisztérium): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Asszonyok! Képviselő Urak! Bár tudom, hogy sokszor hallották már a kormány egyes képviselőitől, de itt és most ismét foglalkoznom kell azzal az örökséggel, amit a nemzeti együttműködés kormánya megalakulásakor megörökölt a leköszönő kormánytól. Mint önök is pontosan tudják, kormányunk hivatalba lépésekor súlyos hiányosságokat vett át elődjétől, ami vonatkozott mind a társadalom, mind pedig a gazdaság állapotára. Éppen ezért az elmúlt, immár közel két évben szembe kellett néznünk több olyan ránk maradt szerkezeti problémával, amelyek megoldása nem csak 2002-2010 között nem történt meg, de nem került sor ezekre az elmúlt 20 évben sem. Az átalakítás megkezdését nem lehetett tovább halasztani, hiszen a 2010-ben átvett rossz rendszerek finanszírozása egyre inkább fenntarthatatlanná vált.

Azt, hogy mindez milyen súlyos probléma, és mennyire fontosnak érzi ezek megoldását mindenki, függetlenül attól, hogy melyik politikai oldalon áll, ezt jól szemlélteti a következő idézet. „Nem kerülhetők meg ezek a bizonyos strukturális átalakítások, azaz hozzá kell nyúlni mindazokhoz a területekhez, amit ön felsorolt a holland példa alapján: a nyugdíjrendszert illetően, a rokkantnyugdíjrendszert illetően, a munkanélküli ellátást illetően, és sok minden más területét is az életnek. Meg vagyok arról győződve, hogy a következő

időszakban, amikor ilyen döntésekre sor fog kerülni Magyarországon, akkor bizonyosan mindazok, akik immáron belátják, hogy az elmúlt időszak elhalasztott döntései károsak az országnak, támogatni fogják ezeket a javaslatokat.” – és itt az idézet vége.

Ezeket a szavakat egy korábbi pénzügyminiszter, Veres János mondta az Országgyűlésben, 2009 márciusában. Ám a szükséges lépéseket az akkori kormány nem tette meg. A 2010 májusában felálló nemzeti együttműködés kormánya elkezdte ezeket az átalakításokat.

Az Országgyűlés tavaly decemberben elfogadta, és 2012. január 1-jével hatályba lépett a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi törvény. Így az alaptörvény rendelkezésével összhangban nyugdíjat főszabályként csak az öregségi nyugdíjkorhatár betöltésétől lehet megállapítani.

A törvény a korhatár előtti nyugellátások és a szolgálati nyugdíjak átalakításáról szól. Két különböző kör, amelyet azon elv alapján kellett egységes rendszerré alakítani, hogy a jövőben nyugellátást csak azok kaphatnak, akik betöltötték a nyugdíjkorhatárt. E főszabály alól egyetlen kivétel a nők 40 év jogosultsági idő alapján megállapítható nyugellátása. Erre azért került sor, mert az állam így ismeri el a nők többes terhelését: a munkahely, a gyermeknevelés és az otthon feladatait. A többi, már megállapított és folyósított korhatár előtti nyugdíj korhatár előtti ellátássá, illetve szolgálati járandósággá alakult.

Külön szabályok vonatkoznak a szolgálati nyugdíjból átalakuló szolgálati járandóság folyósítására. Két szakma képviselői – a korábbinál lényegesen szűkebb körben – időbeli korlát nélkül vehetnek igénybe korhatár előtti ellátást, ha az arra jogosító külön feltételeket teljesítik; ezek a mélyművelésben dolgozó bányászok és a meghatározott balettegyüttesek táncművészei.

A rokkantsági ellátások területén szemléletváltásra került sor, amelynek eredményeképpen az ellátási rendszer átalakításra került. Az elsődleges cél, hogy mindenki lehetőséget kapjon képességeinek és adottságainak megfelelő értékteremtő munkavégzésre. Ennek az új szemléletnek megfelelően a rendszer nem az egészségkárosodás mértékét vizsgálja, hanem azt, hogy a megváltozott munkaképességű ember a megtartott egészségének, munkaképességének mértékét és egyéb körülményeit – szociális és foglalkoztathatósági körülményeit – figyelembe véve foglalkoztatható-e. Ennek az átalakításnak megfelelően a rokkantsági ellátások kikerültek a nyugdíjrendszerből. A rokkantsági nyugdíj jogosultsági szabályaihoz több ponton kapcsolódott a hozzátartozói ellátások – az árvaellátás, özvegyi nyugdíj – jogosultsági feltételeinek, illetve kiszámításának szabályozása. A jogszabálymódosítással biztosítottuk, hogy a rokkantsági nyugdíj szabályainak hatályon kívül helyezése ne okozzon jogsérelmet a hozzátartozói ellátások igénylőinél.

Az ellátási rendszer átalakításához az Országgyűlés elfogadta a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi törvényt, valamint a kormány megalkotta a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló rendeletet. Ezzel átalakult a megváltozott munkaképességű, egészségkárosodott személyek pénzügyi ellátási, illetve foglalkozási rehabilitációs rendszere. Az átalakítás célja az egészségkárosodáson alapuló ellátások egységes, átlátható rendszerének létrehozása, amelyben a foglalkoztathatósági szempontok markánsabban érvényesülnek, és hangsúlyos szerepet kap a komplex foglalkozási rehabilitáció. A rokkantsági nyugdíj, a rendszeres szociális járadék és az átmeneti járadék – mint ellátástípusok – 2012. január 1-jével megszűntek, helyettük az egészségbiztosítási ellátások keretében új, egységes táppénzszerű ellátást vezettünk be. Az jogosult ellátásokra, akinek egészségi állapota a komplex minősítés alapján legfeljebb 60 százalékos mértékű, aki a kérelem benyújtását megelőzően öt éven belül legalább három évig biztosított volt, és aki kereső tevékenységet nem végez, és egyéb rendszeres pénzellátásban nem részesül.

A komplex minősítés eredményeként a pénzbeli ellátásra jogosultak a rehabilitációs javaslattól függően a következő két típusú ellátásban részesülhetnek. Az egyik: a rehabilitációs ellátás: a foglalkoztatásra, rehabilitációra javasolt személyeknek nyújtott rehabilitációs szolgáltatásokról és a kieső jövedelem pótlása érdekében biztosított pénzbeli ellátásról van szó, amely a foglalkozási rehabilitáció időszakára, de legfeljebb három év időtartamra állapítható meg. Célja a foglalkoztathatóság visszaállításának támogatása egyrészt rehabilitációs szolgáltatások, másrészt pénzbeli ellátás biztosításával. Összege függ a megtartott egészség mértékétől és a megelőzően szerzett havi átlagjövedelemtől. Az ellátásra való jogosultság időtartama alatt kereső tevékenység végezhető, időtartamára a pénzbeli ellátás folyósítását fel kell függeszteni.

A második a rokkantsági ellátás. Ez a foglalkoztatásra, rehabilitációra nem javasolt személyek jövedelepótló ellátása, mely időkorlátozás nélkül, a jogosultsági feltételek fennállásig folyósítható. Összege függ a megtartott egészség mértékétől és a megelőzően szerzett havi átlagjövedelemtől. Az ellátás folyósítása mellett kereső tevékenység végezhető, azonban az ebből származó jövedelem három egymást követő hónapra vonatkozó havi átlaga nem haladhatja meg a mindenkori minimálbér havi összegének másfélszeresét.

Az átalakítás eredményeként bevezettük új támogatási formaként a rehabilitációs kártyát. A rehabilitációs kártya a munkáltatók számára a megváltozott munkaképességű személy foglalkoztatásának teljes időtartamára teljes munkáltatói járulékmentességet biztosít a bruttó munkabér a minimálbér kétszeresét meg nem haladó részére.

Az új ellátásokra való jogosultság megállapításának alapját az érintett ellátásokban részesülők esetén a komplex minősítés képezi, amely az egészségkárosodás mértékének meghatározására irányuló, sokszor erősen vitatott, nem egységesen alkalmazott korábbi rendszert új alapokra helyezi. A célok elérése érdekében egyszerűsödik az ellátások megállapítására irányuló eljárási rend, illetve a szervezetrendszer is. Ezért 2012. július 1-jétől létrejön a rehabilitációs szakigazgatási szerv.

Tisztelt Képviselő Asszonyok! Tisztelt Képviselő Urak! A családtámogatási rendszer átalakításának első lépésére 2010 nyarán került sor, mellyel fontos lépéseket tettünk meg annak érdekében, hogy elősegítsük a leszakadó rétegek gyermekeinek iskolába járását, és ezzel hozzásegítsük őket, hogy felnőttként a társadalom dolgozó tagjai legyenek. E szabályt az élet diktálta, és az élet diktálta kívánalmakhoz igazodva egy tavalyi módosítással finomítottuk. *(Dr. Szanyi Tibor megérkezik.)*

Alapelvünk, hogy aki támogatást kap, az azt céljának megfelelően használja fel. Ezen alapelv gyakorlati megjelenése volt, amikor szétválasztottuk a családtámogatási rendszert nevelési ellátásra és iskoláztatási támogatásra. Az iskoláztatási támogatás 2010. szeptember 1-jei bevezetésének célja az volt, hogy ösztönözze a gyermekek rendszeres iskolába járását. Az első időszak tapasztalata alapján a 16 év alatti korosztályoknál hatékonyak bizonyultak és bizonyulnak folyamatosan a megelőző intézkedések, így a 10 órás hiányzás utáni figyelmeztetés, illetve az 50 órás hiányzás után a támogatás felfüggesztése meghozta a várt eredményt, azaz a pontosabb iskolába járást. A támogatás felfüggesztésében többségében a 16 év feletti korosztály volt érintett. Az e gyermekeket nevelő családok hatékonyabb ösztönzése érdekében hoztuk meg 2012. február 1-jétől azt a módosítást, mely szerint az 50 órás hiányzást követően már nem a támogatás felfüggesztésére, hanem szüneteltetésére kerül sor. Erre a bevezetést követő első hónapban 103 esetben volt példa.

A 2012. február végi adatok szerint 10 órás figyelmeztetésre összesen 17 322 esetben, míg az 50 órás jelzésre 7 145 esetben került sor. Ez utóbbi alapján a támogatás felfüggesztésére 3 709 felfüggesztési határozat született. Munkánknak szintén fontos része volt az, hogy a kormány a múlt év augusztusában elfogadta a fogyatékos személyek számára ápolást, gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásának stratégiájáról és végrehajtásával kapcsolatos kormányzati feladatokról szóló kormányhatározatot. Ezzel a

határozattal megtettük a döntő lépést a fogyatékos embereket ellátó szociális rendszer teljes átalakítására.

Az intézményi átalakítás célja a fogyatékossgal élő emberek jogainak maradéktalan érvényesítése, életminőségük javítása és a szociális szolgáltatói szerkezet fejlesztése, modernizálása. A célcsoport számára ápolást, gondozást nyújtó intézmények férőhelyeinek kiváltása közel 12 ezer fogyatékos személyt érint, de jelenti a teljes ellátórendszer átalakítását is. Azt is meg kell jegyezni, hogy az átalakításhoz szükséges szemléletváltásra, valamint az átalakítás költségeire tekintettel, a kitűzött cél reálisan 30 év alatt valósítható meg. Idén, január 27-én jelent meg az a pályázat, ami a társadalmi infrastruktúra operatív program keretében lehetővé teszi a bentlakásos intézmények kiváltását. A stratégiában meghatározott célok megvalósítására összesen 7 milliárd forint áll rendelkezésre a konvergencia régiókban.

Tisztelt Képviselő Asszonyok! Tisztelt Képviselő Urak! Örömmel tájékoztatom önöket arról is, hogy az utolsó fázisba értünk annak a tervnek a megvalósításában, amelynek lényege, hogy a szociális szolgáltatások, a gyermekjóléti alapellátások és a gyermekvédelmi szakellátások finanszírozásának ellenőrzése céljából a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal, az NRSZH nyilvántartást vezet. A nyilvántartás az igénybevevők társadalmi azonosítási jelén – TAJ – alapul, emellett tartalmazza mind az adott napon adott szolgáltatást igénybevevő legfontosabb adatait, mind a gyermek, mind az ellátott által igénybevett szolgáltatásokat, ellátásokat.

Az így létrejövő nyilvántartási rendszer célja, hogy a szolgáltatások igénybevétele és finanszírozása egy országos szintű, egységes elektronikus rendszerben nyomon követhető legyen. A nyilvántartás jogkövetkezményekkel járó vezetésére féléves felkészülési időt biztosított. A nyilvántartást 2012. március 1-jétől napi szinten kell vezetni. A napi jelentkezési kötelezettség minden érintett számára fennáll azzal, hogy a napi jelentés során tett adatszolgáltatásnak még nincs finanszírozási jogkövetkezménye. 2012. július 1-jétől azonban a normatív állami hozzájárulás a napi jelentés megtételén alapul, a napi jelentés elmulasztása az állami normatív hozzájárulás visszavonásával jár.

A szociális szolgáltatások területén 2012. január 1-jével bevezettük a kapacitásszabályozást. Ezzel a kormány célja a ténylegesen felmerülő szükségletekre reagáló szolgáltatásszervezés biztosítása, az arányos területi eloszlás érvényesítése, továbbá a normatív állami hozzájárulás felhasználásának racionalizálása volt. A kapacitásszabályozás értelmében az állami, egyházi és nem állami fenntartó normatív állami hozzájárulásra, feladatfinanszírozásra való jogosultságának feltétele az új szociális, illetve gyermekjóléti szolgáltató intézményhálózat új ellátotti létszám és férőhelyek területi lefedettségét figyelembe vevő finanszírozási rendszerbe történő befogadása.

A befogadási eljárás során, a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal a rendelkezésre álló kapacitások figyelembevételével adja ki a szakhatósági állásfoglalást. Az adott naptári évben, adott területre szolgáltatási típusonként befogadható kapacitásokat a szociális nyugdíjpolitikáért felelős miniszter határozza meg.

Tisztelt Képviselő Urak! Képviselő Asszonyok! Jelenleg is dolgozunk azon, hogy az állam által biztosított segélyek mindig oda jussanak el, ahova azt az adófizető közössége szánta, szánja. Ennek érdekében megkezdtük annak az intézkedésnek a megvalósítását, melynek lényege, hogy a segélyek egy részét az érintett családok természetben kapják meg. Az önkormányzatok 2012. január 1-jétől felhatalmazást kaptak arra, hogy a foglalkoztatást helyettesítő támogatást a rendszeres szociális segélyre vonatkozó szabályozáshoz hasonlóan, részben természetben nyújtsák, amennyiben a családban védelemre szoruló gyermek él.

A szabályozás megvalósítása érdekében a nemzeti erőforrás miniszternek és a közigazgatási és igazságügyi miniszternek április 15-éig kell megvizsgálni annak lehetőségét, hogy a lakásfenntartási támogatást, a foglalkoztatást helyettesítő támogatást, a rendszeres szociális segélyt, valamint az átmeneti segélyeket milyen módon lehet utalvánnyal biztosítani.

E szabályozás célja a hátrányos helyzetű családok egy részének életét nehezítő, úgynevezett uzsorajelenség visszaszorítása is.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Asszonyok! Tisztelt Képviselő Urak! Szeretnék szólni önöknek egy szintén sok vitát kiváltó, gyakorta félremagyarázott új szabályról: a bölcsődei térítési díjak ügyéről van szó. Elsőként azt kell leszögezнем, hogy a vonatkozó törvény a fenntartóra bízva annak eldöntését, hogy él-e a jogszabály adta lehetőséggel, és bevezeti-e a gondozásért kérhető térítési díjat. Fontos tény, hogy a jogszabályban több garanciális szabály is szerepel a térítési díjakra vonatkozóan. Ilyen fontos szabály, hogy a személyi térítési díj megállapításánál az egy főre eső nettó jövedelem 25 százaléka a felső korlát. A fenntartónak lehetősége van arra is, hogy a felső határnál kisebb mértékben állapítsa meg a személyi térítési díjat, illetve egyedi esetben elengedje azt.

További lényeges elem, hogy a fenntartó a konkrét összegek meghatározásánál figyelembe vehet szociális szempontokat is. További garanciális szabály, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek, a három vagy többgyermekes családok gyermekei, valamint a tartósan beteg, fogyatékos gyermekeket nevelő családok mentesülnek a gondozási díj fizetése alól. E kedvezményben részesülnek még az átmeneti gondozásban lévő, az ideiglenesen nevelőszülőnél vagy a gyermekotthonban elhelyezett gyermekek. Ha a család alacsony jövedelemmel rendelkezik, éppen meghaladva a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény határértékét, a 37 100 forintot, akkor az egy főre jutó jövedelem alapján maximum 9 275 forint kérhető el a szülőtől. Kérem, hogy az elhangzottak értékelésénél vegyék figyelembe, hogy korábban átlagban 9 000 és 13 000 forint között kellett fizetniük a családoknak függetlenül a jövedelmi helyzetüktől, az alacsony jövedelemmel rendelkező családok terhei tehát nem nőnek. Fontos leszögezнем, az intézkedés nem a központi költségvetés bevételeit növeli, hanem a bölcsődét működtetők terheit csökkenti, motiválja a fenntartókat a további működtetésre, új férőhelyek biztosítására.

Tisztelt Képviselő Asszonyok! Tisztelt Képviselő Urak! A közelmúltban döntött az Országgyűlés a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi törvény módosításáról, melynek fontosságát, azt hiszem, nem kell önöknek elmondanom, hiszen önök is igennel szavaztak. A törvény módosításával egy hiányosságot pótolunk. Hangsúlyoznom kell, hogy a munka során nem csupán az Alkotmánybíróság döntéséből eredő konkrét kötelezettség teljesítésére, hanem a probléma átfogó kezelésére törekedtünk. Javaslatunk így túlmutatott az Alkotmánybíróság határozatában foglaltakon, és a Williams-szindrómás betegeken kívül más hasonló kromoszóma-rendellenességben élő személyek számára is lehetőséget biztosítottunk a fogyatékosági támogatás megállapítására. Ilyen módon a törvénymódosítás elfogadása esetén, mintegy 600-800 személlyel bővíthet a fogyatékosági támogatásra jogosultak köre. E támogatáson túl az érintettek jogosultak lettek például utazási kedvezményre, közgyógyellátásra, a fogyatékos gyermek után járó gyermeknevelési kedvezményekre, illetve pótszabadságot is igénybe vehetnek.

Végezetül még egy nagyon fontos témát említenék meg önöknek, mely fontos a társadalom, a családok, a fiatalok jelene és jövője szempontjából. Ez a drogok, a dizájn drogok ügye. Sokszor, sok helyütt hallhatták önök is, hogy milyen gyors vagy lassabb lefolyású tragédiához vezet szinte minden esetben ezeknek a szereknek a használata. Sajnos terjedésük szinte megállíthatatlan, ezt tapasztalják, tapasztaljuk a világ számos országában és hazánkban is. Ennek ellenére fel kell venni a harcot, lépéseket kell tenni fiataljaink érdekében. Ezért dolgoztuk ki, és április 3-ától már hatályos az a kormányrendelet, melynek melléklete létrehozta az úgynevezett C-listát, melyre szinte megjelenésüket követően azonnal fel lehet venni az új pszichoaktív anyagokat. A kormányrendelet kidolgozásával szinte párhuzamosan megtörtént a büntető törvénykönyv módosítása, így a dizájn drogok a tilalmazás szempontjából azonos megítélés alá esnek az illegális kábítószerekkel és pszichotrop anyagokkal.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Asszonyok! Tisztelt Képviselő Urak! Mint beszámolómban hallhatták, az elmúlt közel egy évben számos feladatot megvalósítottunk, és van, amit csak elkezdni tudtunk. Ám a munkát folytatjuk a következőkben is annak érdekében – mint azt már az elmúlt évi meghallgatásomon is elmondtam önöknek –, hogy megerősítsük a családokat, igazságosabbá tegyük a szociális rendszert, gondoskodjunk minden rászorulóval. Minden lépésünkkel a nemzeti együttműködés programjában foglalt célokat valósítjuk meg. Röviden ezt úgy foglalhatnám össze: munka, otthon, család, egészség és rend.

Engedjék meg, hogy a leírtak után még néhány szóval ezt kiegészítsem. Az egyik: néhány számszerű adat, 2011-ben két törvényt dolgoztunk ki és két törvényünket fogadott el a parlament. A kormányrendeletek száma 18 volt ezen a területen, és 12 miniszteri rendeletben járultunk hozzá a rendszer joganyagának biztosításához és a működés egyértelművé tételéhez. 2012-ben – mint említettem már – egy újabb törvényt dolgoztunk ki, és fogadott el a parlament. Ebben az évben 4 kormányrendelet és 2 miniszteri rendelet elfogadásában működöttünk közre, illetve alkottuk azt meg.

Az egész munkánk sokrétűségét bizonyítják – és nem osztom széjjel – ezek a füzetek (*Felmutat néhányat.*), ezekből közel 50 készült el az ágazatokban, és ha egy-egy ilyen füzetet megnézünk – ezeket témák szerint csoportosítottam –, akkor ennek a címe például az öregségi nyugdíj, mely ennek az egyértelműen, didaktikus rendszerben felsorolt szempontjait foglalja össze. Tehát ez az az ismertetőanyag, amellyel a munkánkat egyszerűsítjük és ismertté tesszük az ezeket a szolgáltatásokat igénybe vevők számára. Az ágazatnak megjelent egy ismertetőfüzete is, amelyben a jelen rendelkezések, a változások, a jövőre vonatkozó tervek és az Új Széchenyi-tervben az európai uniós pályázatok felsorolása is szerepel. Mindezt szeretném még azzal kiegészíteni, hogy nekünk mindenképpen egy nagyon bonyolult rendszerben kell dolgozni – ez többször elhangzott a beszámolóban is –, ezért a törvények és a kormányrendeletek is a felmerülő kérdések egységes kezelése szempontjából készültek, de ugyanakkor, mivel minden esetben emberekről van szó, akik egyedi, számos egyedi megoldásra is szükség van. A rendszereket úgy kell alkalmazni, hogy abban már eleve a rendszerek kialakításánál helyet kell adni a kivételek, illetve az egyedi jelenségek kezelésére.

A szociális kérdések megoldásában együtt kell dolgoznunk az egyházakkal, az önkormányzatokkal, a civil szervezetekkel – ez mind a munkánk részét jelenti –, és a minisztérium másik négy ágazatával is nagyon szoros együttműködésben végezzük a munkánkat: az egészségüggyel, az oktatással, a kultúrával, a sporttal. Számos átfedő, átfogó terület van, ahol élünk annak az előnyeivel, hogy akik ezt a munkát végzik, egy szervezeti egységhez tartoznak, a különböző területek vezetői, felelősei rendszeresen találkoznak.

A végén – amit a beszámolómban megint csak többször említettem – a mi munkánk az adófizetők által összetett, összegyűjtött pénznek egy, a segítő szándékot és a segítséget mindenekelőtt igénybe vevő szétosztása, és ez hatalmas felelősséget jelent számunkra. Felelősséget olyan szempontból, hogy azok a támogatások, amelyeknek a szétosztásáról gondoskodunk, valóban oda jussanak, ahova kell, ott úgy használják föl, hogy a legjobb célokat szolgálják, és az erőnktől és az ország gazdasági helyzetétől függően minél teljesebb és minél nagyobb legyen a segélyre, az életükben vagy hosszabb, vagy rövidebb ideig segítségre szorulókat támogatását és a nem kívánt és társadalmilag is nagyon hátrányos helyzetből való vissza-, kiemelését szolgáló összeg.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönjük szépen miniszter úr beszámolóját. Kérdezem a képviselőtársaimat ki kíván hozzászólni a beszámolóhoz. (*Jelzésre.*) Iván László professzor úr!

Kérdések, hozzászólások

PROF. IVÁN LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen. Meg kell mondanom, hogy kiemelt figyelemmel kísértem miniszter úr eddigi tevékenységét, és összevettem a feladatokat, lehetőségeket és a jövőbeni és jelen komoly problémákat azzal, hogy a személyiségén keresztül tapasztalatával, tudásával, elkötelezettségével, lelkiismeretes munkájával hogyan sikerült számos olyan problémában előre lépni, amelyekért annak idején, már az első Orbán-kormány, polgári kormány idején is – mint az Idősügyi Tanács tagja, illetve társelnöke – küzdöttünk, és megpróbáltunk segíteni. Nem kívánom szembe dicsérni, de higgadtsága, nyugalma, elkötelezettsége, humánus beállítottsága egyértelmű, nagyon köszönjük, és nagyon fontos volt.

Van azonban néhány olyan kérdés, amit nyilván nem most, hanem a következő évek feladatai között mindenképpen szeretnék megfogalmazni, és egyben gondolatot váltani arról, hogy ebben a néhány nagyon fontos dologban hogyan látja miniszter úr, hogyan látja a kabinet, a minisztérium és az államtitkárságok ezeknek a problémáknak a kezelhetőségét és kezelését. Az egyik, amire szeretnék utalni, hogy az első Orbán-kormány, a polgári kormány idején, 2001-ben megfogalmaztuk – és nyilvánvalóan nem tudtuk már biztosítani a végrehajtását – az úgynevezett idősügyi chartát. Az idősügyi chartáról mostanában jómagamon kívül keveset hallok, nyilvánvalóan túllépett rajta az idő bizonyos értelemben, de azért azokat az alapvető szempontokat szeretném újra és újra a figyelem középpontjába hozni, ami akkor az idősügyi chartában megfogalmazódott, amit leírtunk, és komoly feladatok álltak ezek megvalósításával kapcsolatban előttünk.

Négy szempont volt: élethosszig tartó megbecsültségben, szegregációmentesen és megkülönböztetés, idősellenesség nélkül biztosítani az idősödő emberek szerepét a társadalmi életben. A második a fenntartható, élethosszig tartó egészségük biztonsága és biztosítása. A harmadik szempontunk volt az úgynevezett szociális biztonságuk fenntartása, illetve fejlesztése élethosszig tartóan; személyre szabottan, csoportosan, családirag egyaránt. A negyedik volt az, ami természetesen később már revízió alá került, hogy javasoltuk egy országos nyugdíj-, illetve idősügyi ombudsman kinevezését, amely az országban, hazánkban jól ismert gondban az amerikai, annak idején szenátusi és bírósági állásfoglalások alapján több évtizede bevezetett módon segített volna, segítené. Az amerikaiak ezt úgy fogalmazták meg: crime against the elderly, tehát az idősödő, időszerű emberek elleni bűncselekményekkel, bűntényekkel kapcsolatosan speciális, tehát az idősödésre épülő jogalkotás, rendelkezések és ezek végrehajtása. Kétségtelen, hogy az idősügyi charta alapszempontjai visszaköszönnek a mostani törekvésekben a minisztérium, a kormányzat és az államtitkárság részéről is, azonban szeretném hangsúlyozni, hogy ezeket a szempontokat nem csak a feladatok és a problémák összevetése szintjén, ezek arányainak összevetésével, hanem az alap, majdnem axiomatikus szempontokat, amelyeket akkor leszögeztünk, kell mindenképpen figyelembe venni.

A következő kérdésem, ami fontos problémánk is, illetve még megjegyzésként. Ismertető füzeteket akkor is csináltunk, ragyogóan beváltak, minden szektorára az életnek: a szociális ellátások rendszerében, az egészségügyi ellátás és az idősügyi kérdésekben, az ilyen többszínű füzetecskék – nekem meg is vannak még – rendkívül fontosak voltak, terjesztettük is. Igenis tartalmazták azokat a feladatokat, szempontokat, amelyeket a magyarországi sokféleség szempontjából az európai uniós országokhoz viszonyítottan is sok gondot és sok problémát jelentő idősödéssel, illetve nyugdíjassággal és a nyugdíjazással kapcsolatosan fontosnak tartottuk. Ezért én a jelenlegi sokszínű füzetecskéket maximálisan támogatom. A jövőben csak az a fontos, hogy ezek el is jussanak a különböző helyekre is, nem csak az államigazgatáson belülre, nem csak a miniszteriális szintekre, nem csak a kabinethez, talán még az illetékes bizottságokhoz se ártana eljuttatni. És nem utolsósorban a mostani nagy átalakítás során, mondjuk, ha a járások megvalósulnak, amikor nyilvánvalóan az egészségügy,

a szociális ellátórendszerek óriási változáson fognak keresztülmenni, nyilvánvaló ezeket nekik is el kell juttatni minél gyorsabban. (*Dr. Lanczendorfer Erzsébet megérkezett.*)

Ehhez kapcsolódik mindjárt az is, hogy azért nap mint nap tapasztaljuk, és ezek halmozódnak az úgynevezett felröppenő hírek, álhírek vagy rémhírek mentén, hogy mit tesz a kormányzás, mit tesz a minisztérium, mind tesznek az államtitkárságok, hogy gyors válaszokat, gyors, korrekt és találó válaszokat lehessen ezekre a rémhírekre válaszként biztosítani a médián keresztül is, de az egész hálózati rendszeren keresztül. Két olyan dolog is van, amivel riogatják az utóbbi időben a jövő nyugdíjasait, vagy közel nyugdíjasait és a már nyugdíjasokat is. Az, hogy 20 százalékkal csökkenni fog a nyugdíjuk, az, hogy nem lesz nyugdíjuk, az, hogy az összes kedvezményüket elveszítik, az, hogy olyan helyzetbe kerülnek az idősödő emberek, hogy kilátástalanná válik az életük. Én azt hiszem, hogy erre a gyors válaszokat éppen az illetékes kormányzati szerveknek kell megadni, ezen kívül még például a bizottságok mellett, nyilván azoknak a szerveződéseknek, például a Fidesz nyugdíjas tagozatában mi megpróbáljuk ezt a magunk részéről biztosítani. De miközöttünk is, illetve a kormányzás, a minisztérium, az államtitkárságok között is példás eseteket tudok mondani, amikor nagy segítséget kapunk, de nincs meg a folyamatos, harmonikus információs kommunikáció biztonsága. Tehát ebben én a jövőben is kérek egy nagyon határozott, nagyon komoly, következetes együttműködést.

Nagyon fontosnak érzem azt, hogy elterjedtek azok a hírek is – de ezek pillanatnyilag még lebegtetett hírek, illetve lebegtetettek mind a kormányzás részéről, mind a mindennapi emberek, nyugdíjasok, szervezetek, s a többi között –, hogy a 65 éven felüli, tehát a csúcs, a top öregségi nyugdíjkorhatár fölöttieknek az eddig biztosított utazási kedvezményét meg fogják szüntetni. Illetve még egy olyan hír is van, hogy majd reggel és este két órán keresztül mehetnek kedvezménnyel, aztán egész nap nem. Ez kérem szépen elfogadhatatlan, ebben nagyon kérem miniszter úr, a kabinet és a minisztériumi államtitkárságok segítségét. Egyébként péntekre a nyugdíjas tagozatok, a megyei nyugdíjas tagozatok elnökeit össze is hívtam, és ezekről fogunk tárgyalni, és nem petíciót, hanem egy javaslatot fogunk megküldeni miniszterelnök úrnak is és természetesen a kormányzás kabinetjének is.

Ezt nagyon fontosnak érezzük azért, mert ezt nem tudjuk elfogadni. Mindenképpen ismerjük, tudjuk, látjuk azokat a nehézségeket, azokat a deficiteket, azokat az öröklött súlyos gondokat és a gazdaság helyzetét. Tehát itt nem egy irracionális valamiféle felhőkben gondolkozunk, és próbálunk megoldásokat keresni, hanem vannak dolgok, ha nem is axiomatikusak, amiben a mindennapi ember életében nem engedünk, és nem szeretnénk engedni, hogy ott olyan megszorítások legyenek, amelyet a fiskális politika az egyik oldalról persze megmagyaráz mindig, de a másik oldalról az élet, a mindennapi élet nem tűrheti ezeket, ilyen többek között az, amit mondtam.

A következő kérdés és probléma mindannyiunk számára, hogy beszéljünk az öregségi nyugdíjakról. Ennek a kitisztítása, amit elmondott miniszter úr is, korrekt, nagyon imponáló és óriási feladatot vállalt miniszter úr is, meg a minisztérium is. De azért az tisztázatlan – és ebben is ugye a tájékoztatásnak megint csak a fontosságát emelem ki –, és nagyon fontos tisztázni, hogy az öregségi nyugdíjkorhatárt elérő személyek, az úgynevezett előtervezett 65 éves topnyugdíj, az öregségi nyugdíjkorhatár előtt öregségi nyugdíjat szerettek helyzetét a kitisztítás után is. Mert ugye, ha a koruknál fogva és az egyéb feltételeknek megfelelően eléri azt a bizonyos öregségi nyugdíjat, ezeknek az öregségi nyugdíjasoknak a kedvezményezettségében, illetve jogosultságában véleményem szerint nem szabad és nem lehet megkülönböztetést tenni. Tehát azt mondani, ha majd eléri a 65 évet, akkor utána lehet öregségi nyugdíjasként, ha nem éri el, akkor ugyan öregségi nyugdíjas lesz az új átszervezés révén, de már ott bizonytalanságok vannak, és ezt a mindennapi emberek érzékelik, és nem tudják, hogy igen, vagy nem, úgyhogy ebben is kérünk majd megfelelő tájékoztatást.

Hasonlóképpen a nyugdíj melletti munkajövedelmekkel kapcsolatosan 2009-ben jómagam referáltam a parlamentben december 10-én, amikor arról volt szó, hogy volt ez a bizonyos munkajövedelem-szerzésének a topja, ugye a szocialisták, a szociálliberális kormány szerette volna a nyugdíj mellett a minimálbér 12-szerese fölötti éves jövedelem beszorítását, hogy vagy az egyik, vagy a másik. Most mi javasoltuk azt, hogy legyen 24-szeres, akkor végül kompromisszumot hoztunk, és tudunk kompromisszumot hozni, tehát nincs az, hogy nem lehet kompromisszumot hozni, hogy akkor végül is mi azt javasoltuk, rendben van, ne 24, ne is 12, hanem legyen 18-szoros. Ezt el is fogadta a parlament nagy többséggel, tehát nem volt semmi különösebb probléma. De erről például nem tájékoztunk, és nem is tájékoztattak, hogy most ez, hogy áll, jelenleg ez maradt, nem maradt, mi lesz a sorsa? Tehát a jövedelemszerzés. Volt egy olyan megállapodás, és azt hiszem rendelet is, hogy az öregségi nyugdíj mellett nincs korlátozás munkajövedelem-szerzésben. De ugyanakkor meg felvetődtek azok a, most nem mondom, hogy rémhírek, de mégiscsak hírek, hogy az öregségi nyugdíjak mellett és fölött is bizonyos értelemben korlátozásra kerülnek, ha nem közvetlenül úgy, hogy topot húzunk a szerzett jövedelemmel kapcsolatosan, hanem az adóztatással kapcsolatosan, és igenis benne van a levegőben, amire megint csak határozott tájékoztatást kell megfogalmaznunk, hogy az öregségi nyugdíjakat sem csökkenteni, sem adóval sújtani nem kívánjuk. Ez alaptétel, és azokra is vonatkozzon, akik 65 év alatti öregségi nyugdíjasok.

Azt hiszem, hogy nagyon fontos kérdés volt annak idején is – és azóta is – az idősek, a léthatáron élő nyugdíjasok ügye, komoly százalékban és komoly számban, évtizedek óta. Ezeknek bizony nem tudjuk, nem látjuk, hogyan alakult az aránya és a számszerűsége tíz éven belül. Tíz évvel ezelőtt a mindenkorin valamilyen nyugdíjban részesülőknek közel olyan egyharmada bizony a szegénységi küszöb, illetve a léthatáron élők százalékába tartoztak, illetve oda voltak sorolhatók. És ezzel összefüggésben van azonnal az is, hogy a 28 500 forintos minimálnyugdíj évek óta nem változott, tehát nagyon fontosnak érzem, és nagyon fontosnak látjuk azt, hogy tudjuk, érezzük, látjuk, nem ez a probléma, óriási törekvések vannak, de a minimálnyugdíj ügyet valamiképpen nekünk rendezni kell. A mai megélhetési összeg, amit ma kiszámítanak a szakemberek, sokféle szempont figyelembevételével, az 60-66 ezer forint. A 28 500 forintnak megvan az oka, hogy miért annyi, de hogy miért ugyanannyi ma, mint volt tegnap vagy tegnapelőtt, azt már nehéz megemészteni és nehéz elfogadni.

Nagyon fontos dolog, a mindennapi élethez tartozik, tehát nem a filozófiánkhoz, nem a jövőképünkhöz, hanem egyszerűen a mindennapi élethez tartozik az, ha több nyugdíjas testvér él egy családon belül, és az egyikük elhalálozik. Most nem beszélek arról, hogy hogyan bánunk ezekkel az emberekkel, ha az adminisztrációt igénybe veszik és elmennek ide, elmennek oda, küldözgetik őket jobbra-balra, reméljük, ez egyszer csak megoldódik. Hanem az a nagy probléma, hogy van mondjuk egy négy testvérből álló maradék család magukra maradt kisnyugdíjasokkal, és egyikük elhalálozik. Mikor még meg sem történik az úgynevezett hagyatékozás – itt nagyon rozzant kis viskókról is szó van –, de már a gázművek, azt elektromos művek, a csatornázási művek és a legkülönbözőbb szolgáltatók azonnal elkezdik fenyegető jelleggel a megmaradt két vagy három testvérré, kisnyugdíjasra áthárítani a szolgáltatás kötelezettségét, tehát fizessék be az elmaradt gázt, villanyt, s a többi. Elfogadhatatlan az, ahogyan az adminisztráció ezzel bánik. Itt valamit tisztába kell rakni, és nem lehet engedni, hogy belerokkanjanak azok az emberek, akiknek vétkesen egy testvér elhalálozása esetén – lélektanilag súlyos probléma önmagában az is – állniuk kell a temetkezési költségeket, az elmaradt villany-, gáz-, csatorna- vagy vízdíjak befizetését. Ez nem megy. És olyan kemények, hogy azonnal fenyegetően lépnek fel ezek a szolgáltató mamutrendszerrel, hogy akkor majd leállítjuk, kikapcsoljuk ezt, kikapcsoljuk azt, s a többi. Hát ez tarthatatlan, tehát itt is nagyon fontos a humánus és az emberi értelmezés szerint a

szegénységben belül is segítő magatartás kialakítása, akár kormányzati, akár önkormányzati, akár majd a járási szinten egyaránt.

Elnézést, hogy ennyire hosszan beszéltem ezekről a dolgokról, de ezek testünkbe, mindennapi életünkbe markoló problémák, és nagyon sok keserűség, nagyon sok nyomorúság alakul ebből ki. Az egészségügyi, szociális ellátásokban talán valamiképpen a volt hálózatban, maradék hálózatban, az új hálózat építésében kevésbé kerülnek ezek előtérbe, de az egészségügyön belüli óriási feladatokat látnak el óriási elánnal, óriási energiákkal, tényleg le a kalappal, ahogy ezt az egészségügyi államtitkárság végzi. De nekünk nem az esélyegyenlőséggel van a bajunk, hanem elsősorban az esélyközeliséggel. Tehát amikor az esélyek és kockázatok arányában gondolkodunk a napi életben, akkor az esélyközeliséget meg kell tudnunk fogalmazni. Megvannak a betegutak, még nincsenek tisztázva, természetesen folyamatban van, de az esélyközeliség egy alapvető szempont kell hogy legyen, hogy Nagy Júlia meg Kiss József számára adott alkalommal ahol él, ahol lakik, ahol van, a gyors elsődleges segítség vagy ellátás, a legkülönbözőbb dolgok elérhetősége hogyan biztosítható garantáltan. Tudniillik nyilvánvaló, hogy ezt nem lehet csak fiskális politikával elintézni akkor, amikor tudjuk, hogy átalakul a MÁV, átalakul az autóbusszrendszer, s a többi. Ezek is nagyon fontos dolgok, mert ezek is a mindennapi életben az életminőséghez tartozó kicsinek látszó, de tömeges problémák.

Nagyon szépen köszönöm, hogy hallhattam miniszter úr beszámolóját, nagyon sok erőt és jó egészséget kívánok hozzá, hiszen régi egyetemi múltamból is ismerem a munkásságát. Mindenképpen azt szeretném, hogy ha ezekben a dolgokban lenne egy relatíve rövid időn belüli, tehát nem éveken keresztül, hosszú távú előrejelzés, előretervezés, hogy a mindennapi életben közel legyünk ezeknek a problémáknak a megválaszolásához és megoldásához.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Baráth Zsolt képviselő úré a szó.

BARÁTH ZSOLT (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszter Úr! Nagy érdeklődéssel hallgattam a beszámolóját, és engedjen meg egy megjegyzést rögtön az elején. Semmilyen bántó szándékkal, de az én eltervezett kérdéseimhez képest túl általánosnak ítélem ezt meg. Úgyhogy ne haragudjon, hogy én sokkal konkrétabb kérdéseket fogok feltenni annak a minisztériumnak a tevékenységével kapcsolatban, amit ön vezet, és apróbb szegmenseire próbálok kitérni, és próbálok olyan kérdéseket föltenni, amelyeknek egyértelműbbé kellene válniuk azáltal, hogy úgy tűnik, ezek a kérdések azért engem is meg a szociális bizottság több tagját is foglalkoztatják – már legalább az elmúlt két évben.

A következő öt témakört szeretném önnek megvilágítani egy kicsit részletesebben. Az első részben a pszichiátriai ellátással kapcsolatos kérdéseim lesznek, a második az ifjúságpolitika, a harmadik a szociális kártya, a negyedik az NSZK – itt természetesen a nemzeti szociálpolitikai koncepcióra szeretnék utalni –, az ötödik pedig természetesen a szociális szférában lévő dolgozók bérkompenzációja, amit minden alkalommal megkérdem öntől.

Az első témára visszatérve, tehát a gyermekpszichiátriai ellátás hiányosságait igazából nem akartam már firtatni, de kezembe került az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala által kiadott nagyon friss, 2012. január 31-én lezárt kézirati példányának nyomtatott változata. A 33. oldaltól a 39. oldalig a gyermekpszichiátriai ellátás hiányosságairól ír, és olyan megröszéltető adatok kerültek itt napvilágra – idézek is belőle –, hogy kénytelen vagyok mégis ezt a témát tovább firtatni, illetve föltenni egy kérdést legalább. Az UNICEF a világ gyermekének helyzetéről szóló 2011-es jelentésében rámutat arra, hogy a becslés szerint a világ fiataljainak 20 százaléka küzd valamilyen mentális vagy viselkedési

problémával. A magyar Gyermekneurológiai, Idegsebészeti, Gyermek- és Ifjúságpszichiátriai Társaság gyermek- és ifjúságpszichiátriai szekciója elnökének véleménye szerint a gyermek- és ifjúságpszichiátriai ellátás hazánkban súlyos elmaradást mutat. Bár Magyarországon a felnőtt pszichiáterek lakossághoz viszonyított száma is igen alacsony, meg sem közelíti az európai elvárásokat, a hazai gyermekpszichiáterek létszáma még annak 10 százalékát sem éri el; 20 százalék lenne az a kívánatos százalék, amit meghatároz a WHO. A Magyar Pszichiátriai Társaság elnöke szerint nagy gondot jelent a gyermek- és ifjúságpszichiátriai sürgősségi ellátás ma Magyarországon, az országban öt olyan gyermek- és ifjúságpszichiátriai osztály van, ahol komplett gyermekpszichiátriai team szolgálja a betegellátást, és megfelel a lefektetett minőségi követelményeknek. A Dunántúlon vagy az észak-magyarországi régióban viszont egyetlen ilyen osztály sincs. Ennyit a gyermekpszichiátriai ellátásról, természetesen sokkal több adat és dokumentum van még ezzel kapcsolatban itt leírva.

A felnőttek pszichiátriai ellátásával kapcsolatban pedig idéznék egy 2011-es jelentésből, melyet az Állampolgári Bizottság az Emberi Jogokért Alapítvány adott ki, itt a következőket írják. A gyakran félreeső helyeken, települések külterületén elhelyezkedő pszichiátriai otthonokban uralkodó állapotok nem egyszer kerültek már a figyelem középpontjába. Ezeken az eldugott helyeken sokszor csak akkor történik érdemi változás, ha egy komolyabb tragédia kapcsán az intézet országos nyilvánosságot kap. Sajnos általános tapasztalat – például Kiskunhalas, Gánt, Ópusztaszer, Kéthely, Elek –, hogy az alapvető berendezéseken kívül szinte semmi más nincs a lakók szobájában, egyes helyeken még függöny sincs, személyes tárgyak, fénykép, dísz tárgy sehol sem voltak láthatók. Sok helyen a szobában alig lehet lépni, annyira tele vannak zsúfolva ágyakkal. Ezeknek az otthonoknak a lakói legtöbbször egész nap nem csinálnak semmit, köznapi szóval élve tengnek-lengenek, és valódi, egyénre szabott fejlesztéssel sehol sem lehetett találkozni. Ezeknek az embereknek a társadalommal szinte semmi kapcsolatuk nincs, a lakókkal való beszélgetések során – bármelyik intézetről van is szó – az derült ki, hogy úgy érzik, rosszabb helyen élnek, mintha börtönben lennének.

Ezzel kapcsolatos lenne a kérdésem – tehát az eddigi eredményeket nagyon nem tudom, hogy be lehet-e mutatni, mert azt hiszem, ezek a dokumentumok magukért beszélnek –, hogy a közeljövőben van-e azzal kapcsolatos elképzelés, hogy a gyermek-, illetve felnőttpszichiátriát hogyan tudnánk fejleszteni, főleg azokban a régiókban, térségekben, ahol nagyon nagy az elmaradás.

Rátérek az ifjúságpolitikai részre. Mivel az ifjúsági albizottság tagja vagyok, hát találkoztam vele, olvastam az „Új nemzedék jövőjéért” programot, aztán a nemzeti ifjúsági stratégiát, megismertem ezeket a kiadványokat, programokat, elképzeléseket. Ezzel kapcsolatban gyorsan megfogalmazok egy kérdést, amit többször föl tettem már az albizottsági ülésen is. Az úgynevezett ifjúsági törvény készül-e, milyen stádiumban van, mire lehet számítani? Amit szintén meg szoktam kérdezni: 2012-ben milyen lehetősége van egy cigány fiatalnak, aki mondjuk Gyöngyösön a Durándán, vagy Jászberényben a Neszűrben, illetve Szolnokon mondjuk az Üteg úton született vagy lakik? Milyen távlatokat tudunk nekik nyújtani? Ismerve azt, hogy a 2012-es költségvetésben, emlékezetem szerint, 120 milliárd forint van cigányintegrációra, programokra, és vannak olyan közfoglalkoztatási, illetve egyéb olyan programok, amikre szintén több milliárd forint van elkülönítve, ezek a pénzek célba érnek-e, elérik-e azt a hatást, amit gondolnak, szánnak?

A harmadik téma a szociális kártya. Legalább négyszer adtuk be jobbkos országgyűlési képviselők – a jelenlévő Vágó Sebestyén és Sneider Tamás elnök úr képviselőtársaimmal – a szociális kártyát, a bizottság mind a négyszer leszavazta, és most lett az Erzsébet-utalvány, amit – teljesen meglepődve olvasom a hírekben – április 15-től, ha jól emlékszem, a Tescóban lehet majd beváltani. A kérdésem ezzel kapcsolatban: miért a multcégeket támogatják az Erzsébet-utalvánnyal, és hogyan szorítja vissza ez az Erzsébet-

utalvány a szociális kártya helyett, mondjuk az úgynevezett, miniszter úr által is említett, uzsorajelenséget?

Aztán az NSZK-val, a nemzeti szociálpolitikai koncepcióval kapcsolatban csak nagyon rövid kérdésem lenne: beépült-e ez valahová? Tudjuk, annak idején ez nem tükrözte a kormány álláspontját, de sikerült-e ezt valahol hasznosítani, illetve hol fog a közeljövőben visszaköszönni?

Az utolsó kérdésem pedig azzal kapcsolatban lenne, hogy mikor lesz a szociális szférában dolgozó, időnként igen nagy mentális terhelést elszenvedő nevelők, dolgozók bérkompenzációja, és itt utalok azokra a speciális szükségletű vagy különleges szükségletű gyerekekre, akiket ezek a felnőttek, dolgozók, nevelők nevelnek, mert itt sokszoros a mentális megterhelés.

Köszönöm, miniszter úr, várom a választ.

ELNÖK: Köszönjük. A következő felszólaló Vágó Gábor képviselő úr.

VÁGÓ GÁBOR (LMP): Tisztelt Miniszter Úr! Azzal fejezte be a mondanivalóját, hogy a minisztérium fő értékei és a fő jelszavai a munka, otthon, család és egészség. Sajnos a számok nem ezt mutatják, hogy valóban efelé mozdulna el a minisztérium tevékenysége. Ha megnézzük konkrétan a költségvetés GDP-arányos ráfordítását ezekre a területekre, akkor azt látjuk, hogy az elmúlt két esztendőben 10 százalékkal csökkentek GDP-arányosan ezen szociális kiadások, a szociális ráfordítások, miközben azért látható, hogy egyre nagyobb társadalmi problémák vannak. A mai magyar társadalom 14-15 százaléka tekinthető szegénynek abban a tekintetben, hogy a mediánjövedelem 50 százaléka alatt él, és különösen fájó ez a gyermekek esetében, Magyarországon a többi európai uniós országhoz képest kiugróan magas a gyermekszegénység kockázata, a 15 év alattiaknak majd harmada él eléggé rossz helyzetben.

Ebben a társadalmi helyzetben azt látjuk, hogy az ön minisztériuma a legrosszabb alkupozícióban volt a költségvetési tárgyalások során. Azt lehet látni, hogy amíg stadionépítésre, például terrorelhárító központra és egyéb nem várt kiadásokra, mint például a különböző miniszterelnökségi kommunikációs kiadásokra van pénz, addig ezt a pénzt a NEFMI-től és az alá tartozó szociális szolgáltatásoktól veszik el. Úgy tűnik, legalábbis számomra, hogy az a mamutminisztériumi struktúra, amit itt a NEFMI hozott, az nagyon rossz alkupozíciót is hozott neki, hiszen a költségvetés kapcsán folyamatosan csak a megszorításokat szenvedti el ez a terület, hogy úgy mondjam, ezek a költségvetési kiigazítások nem sebészkéssel, hanem hentesbárddal születtek meg az elmúlt két évben.

Ha belemegyünk a részleteibe, amit ön is említett, egyrészt a nyugdíjrendszer anomáliáinál, a rokkantnyugdíjazás kapcsán említette azt a folyamatot, hogy hogyan szűkülhet a rokkantsági ellátások igénybevételi lehetősége; másrészt viszont azt a folyamatot nem említette – de jogosan, hiszen nem is látszik még –, hogy hogyan lehetne a munkába állásukat segíteni ezeknek az ellátásban résztvevőknek, vagy volt ellátottaknak. Mert mindeközben itt van egy olyan, jelenleg is érdekes eset, hogy március 31-éig kellett volna felülvizsgálatra jelentkezniük a harmadik csoportos rokkantaknak, és így a 196 ezerből kevesebb, mint 180 ezren jelentkeztek csupán. Mindez egy adminisztrációs korlát volt, így most 17 ezer ember emiatt az adminisztrációs korlátozás miatt került bajba. Az látszik, hogy az integrált foglalkoztatást segítő szolgáltatások fejlesztésére nem fordítottak elég időt, energiát és pénzt; amíg egyik oldalról elvettek, és mondják, hogy majd lesz másik alternatíva, de ez a másik alternatíva nem születik meg.

A nyugdíjrendszer kapcsán itt Iván professzor úr is elmélkedett, és nagyon jó gondolatokat is felvetett, viszont azért látszik egy nagy probléma. Konkrétan az, hogy eddig mintegy tizenhétszer nyúlt hozzá a kormányzat a nyugdíjrendszerhez az elmúlt két

esztendőben. Nem látszik az a hosszú távú nyugdíjkonceptió, ami túlmutat azon, amit már megtettek, hogy csak a nyugdíjbevételekből lehessen öregségi nyugdíjkiadás; és azért nem látszik, mert hosszú távon, ha nézzük a demográfiai trendeket, akkor ez nem elégséges. Mik lehetnek a nyugdíjrendszer reformnak azon lépései, amelyek valóban fenntarthatóvá tudják tenni a rendszert egyszer s mindenkorra, és mikor lehetne, mondjuk erről vitatkozni a parlamentben egy átfogó reform keretében? Hiszen eddig a tizenhét módosítás alatt csak azt tapasztaltuk, hogy mindig az előző reformkísérletnek a szálait kell elvarrni, és újabb és újabb elvarratlan szálak keletkeznek, amit majd két hét múlva ismét egy zárószavazás előtti módosító javaslatban kell majd helyrehozni.

Tehát itt a nyugdíjrendszer átalakítása kapcsán eddig a parlamentből csupán a fejtelenséget érzékeltük, pláne úgy, hogy a magán-nyugdíjpénztári rendszer átalakításakor az Országgyűlés kétharmaddal elfogadta Orbán Viktornak és Lázár Jánosnak azt a határozati javaslatát, hogy 2011. december 31-éig megszűnjenek az egyéni számlák. Abban egy kis örööm is volt még 2010-ben a költségvetés tervezésekor, hogy egy LMP-s módosító javaslatot befogadtak, hogy a KSH-nak legyen arra forrása, hogy az egyéni számlák megvalósításának az előkészítését elvégezze, 2011-ben forrás is volt rá; most már 2012-nek majdnem a derekán járunk, de még továbbra sincsenek egyéni számlák. Volt egy ígéret a nyugdíjrendszer átalakítása kapcsán másfél esztendővel ezelőtt, ez az ígéret bevádatlan maradt úgy, hogy több mint hárommillió embernek mondta azt a kormányzat, hogy ne aggódjatok, ami most egyéni számlás befizetések van, azt betesszük a közösbe, de a ti egyéni számlátokat is megtartjuk azért, hogy az öngondoskodás képét, az öngondoskodás felelősségét megtanulja a társadalom. Úgy tűnik, hogy a kormányzat most hárommillió embert vert át azzal, hogy nincsenek egyéni nyugdíjszámlák.

Most nem a miniszter úrhoz, mert itt felvetődött egy kérdés Iván professzor úrnál, hogy riogató az, hogy nem lesz nyugdíj. Ha nézzük itt a trendeket, és növekszik a nyugdíjkorhatár, lehet, hogy én majd 40 év múlva kerülök abba a pozícióba, hogy nyugdíjam lehet – vagy nem. Ha valóban ez a helyzet folytatódik, akkor csak a gyermekek utánpótlása lehet a megoldás. De ha ez a helyzet folytatódik, hogy évente körülbelül átlagban nyolcszor változtatunk a nyugdíjrendszeren, akkor nem biztosítható a jövő nyugdíjasainak a nyugdíja, ez a legnagyobb probléma. Én nagyon örülnék neki, ha a minisztérium egyszer egy jól átdolgozott, társadalmi szinten is elfogadott nyugdíjügyi koncepcióval állna elő, ezt a parlament nagy többséggel, konszenzussal elfogadná, és utána ehhez tartanánk magunkat. De most jelenleg ez a folyamat több mint kérdéses.

Ezenkívül van még a lakáspolitikai kapcsán az a kérdésem – és elnézést, én már lassan két éve vagyok a lakhatásügyi albizottság elnöke, és folyamatosan kérdezem –, hogy ki foglalkozik a kormányban lakhatásüggyel. Továbbra sincs ennek felelőse, továbbra sincs kihez fordulni ezekben a kérdésekben, továbbra sem tudjuk, hogy mi a kormány célja az egyre inkább növekvő lakhatási szegénység felszámolásával kapcsolatban. Hiszen ma Magyarországon a rezsikiadások súlyos terheket jelentenek, és a rezsihátralékosok problémája már-már nagyságrendileg megközelíti a hitelkárosultak problémáját is. Most születik egy félmegoldás talán két hét múlva a betervezett törvény kapcsán, de folyamatosan újabb és újabb lakhatáspolitikai kérdések merülnek föl, és továbbra sincs felelős, akihez fordulni lehetne.

Az ifjúságpolitika kapcsán örülök annak, hogy a kormányzat ezzel foglalkozik, ennek a területnek – talán mondhatni – van felelőse, viszont odáig jutott el a kormányzat két év alatt, ahonnan elindult két évvel ezelőtt. Tehát 2009-ben a parlament nagy többséggel – tényleg összpárti konszenzussal – elfogadta a nemzeti ifjúsági stratégiát, amely egy tervezési folyamat, és még nem kezdett semmiféle cselekvésbe. Egy jól alaposan megvitatott tervezési folyamat után az ifjúsági stratégiát elfogadta. Ehhez képest az új minisztérium egy új tervezési folyamatba kezdett. Nagyon sok millió forint elment különféle mosolygós arcokkal

teletűzdelet kiadványokra, fesztiválos roadshowra és hasonló papír- és adminisztratív, illetve tanácsadói és hivatalnoki munkára, de érdemi lépés az ifjúságpolitika területén vajmi kevés történt. A fiatalok java része továbbra is annyira kilátástalan, és nem azt mondom, hogy sokan, de nagyon sokan ki akarnak vándorolni az országból. Lehet, hogy ezt nem teszik meg – én nem bíztatom őket, én arra bíztatom őket, hogy jöjjenek vissza – ezt a fiatalok, de az jelent valamit, ha valaki nem érzi itthon a helyét. Ezt kellene megteremteni, és végre nem csak papír alapon, hanem konkrét cselekvés mentén.

Talán ezek voltak a kérdések, illetve még egy, amit az elején is fölvettem, tisztelt miniszter úr. Ön életképesnek tartja-e ezt a mamutminisztériumi koncepciót? Valóban együtt tud-e működni úgy ez az öt ágazat, hogy az egyes ágazatoknak a költségvetés kapcsán kifejtett úgynevezett lobbipotenciálja nem sérül? Valóban lehet-e koordinálni öt, nem azt mondom, hogy egymástól teljes mértékben távol álló, de öt különböző területet úgy, hogy ez nem megy az egyiknek vagy a másiknak a rovására? Hogyan lehetne elérni azt, hogy a 2013-as költségvetés kapcsán ne a szociális szolgáltatások legyenek a legnagyobb vesztesek? Hiszen eddig azt tapasztaltuk, hogy javarészt csupán reálértéken maradt a legtöbb szociális kiadás. Érdemi emelkedés nem történt, sőt van, ahol a reálértékből is nagyon sokat vesztek az inflációval a szolgáltatások.

Tehát, miniszter úr, életképes a NEFMI? Igaz-e, ami itt a sajtóban beharangozásra került, hogy kormányátalakítás szükséges? Önnek van-e tudomása arról, hogy a NEFMI-t mint minisztériumot szétbontják különböző szakterületekre?

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük. Talabér Márta alelnök asszonyé a szó.

TALABÉR MÁRTA (Fidesz): Köszönöm a szót. Először is szeretném megköszönni miniszter úr beszámolóját, ami az általa felügyelt és a bizottságunkat érintő területeket pontról pontra számba vette, és tájékoztatást nyújtott az elmúlt egy évben végzett tevékenységükről.

Megfogalmazták, illetve korábban is megfogalmazásra került, hogy annak az átalakításnak, amely zajlott az elmúlt időszakban, a célja egy fenntartható és kiszámítható ellátórendszer létrehozása. Nem csak országgyűlési képviselő vagyok, hanem polgármester is, ezért a gyakorlatból tudom, hogy azok a döntések, amelyeket meghoztunk, nagy többségében azt szolgálják, hogy előbbre jussunk. Nagyon helyesnek tartom például az iskoláztatási támogatás ilyen módon való bevezetését. Jelentősen nőtt az iskolába járó gyermekek száma ennek a döntésnek a hatására.

A bölcsődei térítési díjakról is beszélt miniszter úr, elmondva, hogy mindenütt tudják mérlegelni, hogy bevezetik-e vagy sem. Mi Várpalotán az elmúlt hónapban döntöttünk arról, hogy – megvizsgálva a városban élő kisgyermekes családok helyzetét – nem kívántunk élni ezzel a lehetőséggel, így is fenn tudjuk tartani a bölcsődéinket. Tehát azt gondolom, hogy minden település el fogja tudni dönteni, hogy élni kíván-e ezzel a lehetőséggel, vagy sem. Azt gondolom, a lehetőségekhez képest valóban úgy fognak dönteni, hogy a lehető legtöbben tudják igénybe venni, és adott esetben az édesanyák vissza tudjanak menni dolgozni.

Sokszor felmerül az, hogy a legrászorultabbakat hogyan támogatjuk, elégséges-e az a támogatás, amit kapnak. Hetente találkozom fogadóórán nagyon érdekes jelenségekkel. Szociális földprogramot indított a város. Megkerestük a 140 leginkább rászoruló családot, hogy éljenek ezzel a lehetőséggel; 15 család jelezte, hogy élni kívánnak vele. Tehát azt gondolom, egyfelől mi próbálhatunk lehetőséget biztosítani, másfelől az együttműködési készség a rászorulókról sok esetben nem elégséges, és ez nagyon-nagyon nehéz probléma.

Egy másik friss esetet is szeretnék elmondani, ez megint személyes élmény. Múlt héten egy velem egykorú, 40 éves hölgy bejött a fogadóórára, hogy január óta nem dolgozik,

és kért az önkormányzattól segítséget, amit elsőre megítéltek neki. Azonban kapott egy határozatot, miszerint márciustól megszüntetik, ekkor mondta, hogy nem érti, mi a probléma. Felhívtam a kolléganőt, aki ezzel foglalkozott. Elmondta, hogy a hölgy nem működött együtt a munkaügyi központtal. Jó, lépjünk tovább, megnézzük, tudunk-e segíteni. Igen, tudunk segíteni: tudunk munkát ajánlani. Elsőre elfogadta, hétfőn kellett volna megjelennie. Hétfőn azonban nem jelent meg a munkahelyen, és azóta elérhetetlen. Tehát azt gondolom, nagyon sok esetben a probléma azzal is van, hogy az adódó, egyébként szűkös lehetőségekkel sem feltétlenül élnek az emberek.

Amit még szeretnék kiemelni – és ezt megint képviselőként és polgármesterként is tapasztalom –, az pedig a nők 40 év munkaviszony utáni nyugdíjba vonulásának lehetősége. A nyugdíjrendszer átalakítása után ez az egyedüli korhatár előtti nyugdíjba vonulási lehetőség, amellyel nagyon sok hölgy élt az elmúlt esztendőben, mintegy 48 ezren. Azt gondolom, ez nagyon jó és helyes döntése volt az Országgyűlésnek, és azt külön ki kell emelni, hogy elsősorban azok a hölgyek tudják ezt igénybe venni, akik a munkavállalás mellett gyermekeket is neveltek, nevelnek, és most már leginkább az unokájukat. Azt gondolom, ez nagyon fontos üzenet a magyar társadalom, illetve a hölgyek felé, hogy ezt egy ilyenfajta kedvezményrel elismerjük.

Ezt szerettem volna elmondani, köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Szél Bernadett képviselő asszonyé a szó.

DR. SZÉL BERNADETT (LMP): Először is köszönöm szépen miniszter úrnak én is a szabatos beszámolót, és külön köszönöm a bizottságnak, hogy lehetővé tette, hogy felszólaljak ezen az ülésen. Nagyon fontosnak tartottam azt, hogy itt legyek és meghallgassam miniszter urat. Magam a foglalkoztatási bizottságban, és a rehabilitációs albizottságban vagyok, és úgy látom, hogy a munkám szorosan kapcsolódik ahhoz, ami miniszter úr minisztériumában történik.

Néhány kérdést szeretnék feltenni az elmúlt időszak eseményeivel kapcsolatban, illetve pár kérdésben, amit miniszter úr említett, szeretnék egyfajta megnyugtatót kapni arra vonatkozóan, hogy a jövőben milyen változásokra számíthatunk.

Szeretném én is felvetni azt a kérdést, hogy a szociális ágazat reformja – mint olyan – 20 éve várat magára, több különböző próbálkozás volt már ezen a területen.

A nemzeti szociálpolitikai koncepció sorsával kapcsolatban én is szeretnék érdeklődni, hogy mi lesz, illetve szeretném kiemelni azt, hogy egy elég szerencsétlen félreformot látunk jelenleg, amely ugye abban nyilvánul meg, hogy a megyei fenntartású intézményeket államosítják, de az alapszolgáltatásokat nem. Hogyan lehetséges ez? Hogy lesznek így reformok ezen a területen? És egyáltalán az az április 11-én kelt kormányhatározat, amely szerint a teljes szociális és gyermekvédelmi ellátórendszer átalakítására vonatkozó koncepcionális, mindenre kiterjedő javaslatokat, s a többi, tehát előterjesztést kért a nemzeti erőforrás miniszter a minisztériumtól, ezzel kapcsolatban mire számíthatunk? Ugyanis különösen aggasztónak látom azt, hogy április 11-én láthattuk ezt a kormányhatározatot, és a határidőt pedig április 30-ában jelölték meg, és hogyha valaki ezt elolvassa, akkor láthatja, hogy egy elég sokrétű programot várnak a minisztériumtól. Aggodalmamat szeretném kifejezni, hogy talán esetleg ne fordulhasson az elő, hogy a szakma megkerülésével születnek itt elképzelések, és hogy az elméleti és gyakorlati szakemberek megkerdezése nélkül fog valamilyen átfogó ágazati koncepció létrejönni ebben az országban.

A másik, amit fel kívánok vetni, az a KSZI adatbázissal kapcsolatos kérdések sokasága, ugyanis én magam is utánanéztem annak, hogy mióta zajlik ez az építkezés, és sajnálattal láttam, hogy a szakma egy része viszonylag nem is tud róla, hogy ez miért zajlik. Tehát azt gondolom, hogy nem kapta meg azt a fajta nyilvánosságot ennek az adatbázisnak a

létrehozása, amit egy ilyen kaliberű projekt igényelne, egész Európában nem találunk olyan hatalmas adatbázist, mint amelyet itt önök építenek. És nyugtassanak meg, ha ez nem így van, de a lényeg az, hogy itt különös óvatossággal kell eljárni, ugyanis itt több különböző, nagyon érzékeny adatról van szó. Ugye most volt nemrég egy támadás az NRFH honlapja ellen, amelynek az ikeroldalán zajlik ezeknek az adatoknak a feltöltése. Milyen garanciákat vállalnak önök arra, hogy az ellátottaknak az adatai nem fognak illetéktelen kezekbe kerülni, hogy aztán azokkal visszaélve, ezekre az emberekre, rászoruló emberekre, gyermekekre nyomást gyakoroljanak?

A másik az, hogy én pontosan nem látom a finanszírozását ennek a projektnek, feltehetően egy költséges és munkaigényes rendszerfejlesztésről van szó. Látva azt, hogy milyen mértékben lehetetlenült el az ágazat, és milyen nagy teher van az ellátásban dolgozó embereken is, kérdezem, hogy önök milyen segítséget kívánnak nyújtani a szolgáltatóknak abban, hogy ezt az ön által említett nagyon precíz statisztikaszolgáltatási kötelezettséget teljesíteni tudják. Hiszen azt mondta miniszter úr, hogy július 1-jétől már a normatívát is ahhoz kötik, hogy valaki ezeket az adatokat szolgáltatassa, tehát azt kérdezem, hogy a túlterhelt szociális munkások, segítők milyen segítséget kapnak abban, hogy ezeket az adatokat a napi munkájuk mellett, az ellátottakkal való feladatuk mellett, teljesíteni tudják.

Még szeretném kérdezni az Erzsébet-kártyával kapcsolatban én is miniszter urat. Elég sokhelyütt fogalmaztuk meg aggódalmunkat a rendszerrel kapcsolatban, mind a parlamentben, mind a parlament falain kívül kommunikáltunk erről, és én magam is kíváncsi lennék arra, hogy az uzsorát hogyan kívánja a minisztérium leküzdeni azzal, hogy az Erzsébet-kártyát bevezeti, amikor már most tele vannak a híradások azzal, hogy 70-75 százalékos áron lehet ezeket az utalványokat egymás között cserélni, pénzre beváltani. Nem tartanak-e attól, hogy mondjuk egy másodlagos piaca fog kialakulni ezeknek az utalványoknak, és ezzel az egész szabályozás, ha tényleg az uzsora leküzdése a cél, irányt fog veszíteni, tehát gyakorlatilag nem fogják az önök által vélt eredményeket realizálni ezzel a projekttel?

Az utolsó terület, amit említeni szeretnék a kérdéseimben, az a megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatásához kapcsolódik. Itt különösen szeretném kérdezni miniszter urat több kérdésben is. Esetleg Bernáth Ildikó asszonyt is kérdezem, ha lehetséges, hiszen ő ennek a területnek az abszolút szakértője, hiszen itt egy komplex foglalkoztatási rehabilitációs programot ígért a minisztérium, és ahogy LMP-s képviselőtársam is megfogalmazta, már van a rendszerben 16 ezer olyan harmadik osztályba sorolt megváltozott munkaképességű ember, aki úgy néz ki, hogy nem fog tudni megjelenni a 2013. december 31-én előírt kötelező vizsgálaton. Mi lesz ezekkel az emberekkel? Tehát így explicite szeretném megkérdezni: ők akkor most végletesen kiestek a rendszerből? És azok, akik megjelennek a vizsgálaton és megtörténik a felülvizsgálat, szeretném kérdezni, hogy milyen konkrét projektekkal szeretnék önök ezeknek az embereknek a foglalkoztatását elősegíteni, mert itt az integrált foglalkoztatást segítő szolgáltatások terén komoly elmaradások vannak, meglátásunk szerint, és a finanszírozási háttér sem világos, hogy ez hogyan fog megtörténni. Bár azt készséggel elismerem, hogy a rehabilitációs kártya bevezetése pozitív fejlemény volt, de az akkreditációs rendszer és egyáltalán a rehabilitációs hatóságok létrejötte, finanszírozása, működése ezeken a területeken – azt gondolom – komoly elmaradásban van, ha az elmúlt két évet mérlegre tesszük. Ennek kapcsán kérdezem még azt is, hogy mikor kerül a parlament elé az országos fogyatékosügyi program végrehajtásáról szóló jelentés, amelynek kapcsán a tárcákat Bernáth Ildikó asszony már elkezdte beszámoltatni tavaly, tehát mikor láthatjuk ezt a parlament falai között, hogy meg tudjuk tárgyalni ezt a jelentést.

Szintén szeretném kérdezni, hogy az országos akadálymentesítési program hiányosságainak a feltérképezése pontosan hogyan áll, ez megtörtént-e, mi a határidő, mi lesz

a lépés. Ez nagyon komoly akadály annak kapcsán, hogy a megváltozott munkaképességű emberek munkába tudjanak járni.

Egy utolsó kérdésem az európai uniós elnökséghez kapcsolódik, hiszen ott prioritás volt a fogyatékosügy, mint olyan, és nagy eredményként könyvelte el a kormány, hogy az európai fogyatékosügyi stratégiához vezető előszobába gyakorlatilag 2011 júniusában beléptünk, 8 kiemelt területen tudtak megfogalmazni önök különböző következtetéseket, de ezek konkrétan Magyarország vonatkozásában hogyan állnak. Például a fogyatékosügyi mainstream helyzete hogyan áll Magyarországon, annyiban maradt ez a projekt, vagy fejlődött valamit, illetve mit terveznek ezzel a következőkben?

Még egy utolsó dolog eszembe jutott annak kapcsán, amit itt a bizottsági vita kapcsán hallottam, és az pontosan a kitagoláshoz kapcsolódik. Én örülök, minden szakmabeli örülne annak, hogy a kitagolási program eredményesen működik, de ez csak akkor lehet sikeres, ha a különböző otthoni szolgáltatásokat megerősítik, és egyáltalán lehetővé teszik azt, hogy ez a kisebb léptékű, sokkal hatékonyabb és sokkal emberibb viszonyulás megtörténhessen, és erre vonatkozóan kérdezem még, hogy milyen konkrét elképzelései vannak miniszter úrnak. Köszönöm szépen a lehetőséget.

ELNÖK: Köszönöm. Stágel Bence képviselő úré a szó.

DR. STÁGEL BENCE (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszter Úr! Köszönöm szépen a beszámolóját. Egy területre szeretnék fókuszálni, és azért is csak ezt az egy területet szeretném most itt megemlíteni, hogy kérjem, a válaszában is majd térjen ki erre részletesen. Itt képviselőtársaim sok területet érintettek, de az ifjúságpolitika terén talán az egyik legfontosabb kérdés az a drogok kérdése. Ön a beszámolójában, bevezetőjében említette a dizájn drogokkal kapcsolatban, hogy ezeknek a drogfajtáknak a terjedése szinte megállíthatatlan, és ezzel kapcsolatban a kormányzat felvette a küzdelmet. Emlékszünk még arra az időszakra, amikor a különböző liberális szervezetek támogatásával, itt a közeli Margitszigeten is, olyan szabadtéri rendezvényeket lehetett szervezni, ahol gyakorlatilag a drogfogyasztást népszerűsítő, az idézőjelbe tett „legális drogok”, vagy legalábbis a drogok legalizálásáért küzdő szervezetek tarthattak rendezvényeket különböző politikai szervezetek támogatásával, és örömteli tény, hogy évek óta az új kormány működésének megkezdése óta, ezek a rendezvények elmaradtak.

Számunkra, kereszténydemokraták számára, a drogstratégia alapvetően három pillérré épül, és örömmel könyveljük el azt, hogy ezek az alappillérek beépültek a droggal kapcsolatos kormányzati lépésekbe is. Az első pillér az, hogy azokat a fiatalokat, magánszemélyeket, akik a drogokat még nem próbálták ki, lehetőség szerint elrettenteni attól, hogy kipróbálják. A Második, hogy a kipróbálókat lehetőség szerint felvilágosítani azzal kapcsolatosan, hogy milyen hátrányos következményei vannak a drogfogyasztásnak. Tudjuk azt is nagyon jól, hogy nagyon sok kipróbáló, fogyasztó egyben terjesztő is. A harmadik pillér az pedig az, hogy a terjesztőket, a kábítószer-terjesztőket, kábítószer-kereskedőket pedig a lehető leghatározottabban büntetni.

Nagyon örülök annak, hogy április 3-án hatályba lépett a C-listáról szóló jogszabály. A közvetlen környezetemben, a XI. kerületben is nyílt korábban egy olyan üzlet, ahol drogokat árusítottak, és április 3-án az a felirat volt olvasható ennek a boltnak az ajtaján, hogy műszaki okok miatt zárva. Tehát amikor Vágó képviselőtársam hiányolja az ifjúságpolitikát, akkor azt kell mondjam neki – részben reagálva az általa felvetettekre is –, hogy éppen az volt a baj az elmúlt időszakban az ifjúságpolitikával, hogy íróasztal mögött készítettek mindenféle stratégiákat, és nem pedig az életbevágó, hűsbavágó kérdésekkel foglalkoztak. Azt gondolom, hogy ha drogterjesztő boltokra most már az a felirat kerülhet ki, hogy műszaki okok miatt zárva, ez az egyik leghatékonyabb lépés akár az ifjúságpolitika terén is.

Emellett csak félig-meddig reagálásként: azt gondolom, jó pár olyan terület van, ahol a kormány az ifjúsággal kapcsolatos legfontosabb pozitív lépéseket megtette, és leginkább a fiatalok megkérdésével is. Tehát azok az országjárások, konzultációk, amelyek zajlottak, éppen azért folytatódtak, hogy megkérdessük a fiatalokat, egyáltalán melyek az őket érintő legfontosabb kérdések. Érdekes módon az elmúlt időszakban azt tapasztalhattuk, hogy leginkább három olyan problémát vetettek fel a fiatalok az országjárás kapcsán, ami őket leginkább érinti: a munkanélküli és az egzisztenciális kérdések mellett a harmadik leginkább égető probléma, amit megjelöltek a fiatalok, a drogok terjedése volt. Tehát saját maguk, a fiatalok voltak azok, akik leginkább problémaként látják azt, hogy a saját közvetlen környezetükben a drogok terjedésével kell szembesülniük. Tehát ez mindenképpen örvendetes tény, hogy ezzel kapcsolatban egy hatékony lépésre került sor.

Végezetül a kérdésem gyakorlatilag az, hogy tervezi-e a kormány a továbbiakban is a drogokkal kapcsolatos határozott és kemény fellépést. Valamint ismeretes az, hogy az új nemzeti stratégia ezzel kapcsolatban a 2012-2020 közötti időszakot öleli fel. Ezzel kapcsolatban milyen célkitűzések és konkrét lépések várhatók a kormányzat részéről?

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük. Varga László képviselő úr a szó.

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Miniszter Úr! Köszönöm, hogy ennyi időt ránk szán. Úgy látom, hogy azért nagyon sok kérdés van a bizottság tagjaiban, és azt is meg szeretném köszönni – talán szokatlan módon –, hogy azért néhány mondaton kívül nem a nyolcévezéssel és a visszautogatással töltötte az expozéját. Az elején mondott ilyeneket, súlyos hiányosságokról is beszélt, illetve egy Veres János-idezetet is idecitélt a mondanivalója alátámasztására. Talán nem önnek kellene címezni, hiszen aktív pártpolitikusként 2010 előtt nem vett részt a Fidesz-politika alakításában, mégis azért ide helyezem a tanácskozás margójára, hogy ha valóban ezzel támasztja alá az átalakítások szükségességét, akkor hát miben voltak konstruktívak a mai kormányerők ellenzéki időszakukban, az adott ügyekben hány százalékban álltak konstruktív módon az előző, kétharmaddal nem rendelkező ciklus kezdeményezéseihez.

Persze emellett az is eszembe juthatna így felvezetőként, hogy az itt megfogalmazott, bemutatott átalakítások közül mi volt benne mondjuk a Fidesz választási programjában. Szerintem egyébként nagyjából semmi – hogy a költői kérdést megválaszoljam –, vagy az átalakítások töredéke volt ebben a formában. Nyilván ez azért szerintem komoly legitimációs kérdéseket is felvet, túl azon, hogy természetesen szerintem minden felelősen gondolkodó politikus úgy kell hogy gondolja Magyarországon, hogy azért a nagy ellátórendszerek, az újraelosztás tekintetében komoly reformok szükségesek ma Magyarországon, szerintem ez nem vitatható. Ennek az átalakításnak az irányai mindenesetre azok – ugye, itt említette a fenntarthatóság kérdését mint alapvetően meghatározó kérdést –, csak egy szeletet emeljek ki, ami azért a szociálpolitikában mindig meghatározó, ugyan nagyon picit más területnek gondolják, de hát az adórendszer maga, ami meghatározza, hogy a keresőképes lakosság milyen jövedelemhez juthat. Nyilván nekem szociáldemokrataként azt kell mondanom, hogy különösen egy nehéz gazdasági helyzetben felelőssége az államnak erősíteni az újraelosztást, és oda átcsoportosítani, például szja-ban odarakni a kedvezményes lehetőségeket, ahol egyébként a létfenntartáshoz szükséges alapjövedelem sincs meg ebben a tekintetben, és nyilván ezeket a forrásokat onnan el lehet venni, ahol egyébként többszörösét és sokszorosát keresik a létminimumnak az emberek.

Nyilván nem lehet elmenni emellett a meghallgatás mellett úgy, hogy ne tegyük – így két év után – az asztalra azt, hogy véleményem szerint az egykulcsos adórendszer kudarcra teljesen egyértelmű, a társadalom szétszakadásában tetten érhető, és a lassan négymillió

létminimum alatt élő tekintetében is érzékelhető. Tehát ezek a számok megvannak, láthatók, és ez a folyamat jól láthatóan az elmúlt két évben nagyon durva léptékeket öltött. Pont most olvastam egy cikket egyébként, hogy itt a nagy átrendezésben meg bérkompenzációval meg mindennel a reálbérek 3 százalékkal csökkentek, tehát ez egy mai, az interneten több helyen elérhető adat. Illetve Vágó képviselőtársam is mondta azt a fajta, talán tárcakudarcnak is tekinthető dolgot, hogy 10 százalékkal csökkent a terület finanszírozása, ami mindenképpen elgondolkodtató.

Említette miniszter úr a nyugdíjrendszer átalakítását. Itt szintén csak címszavakban térnek ki a kérdéseim előtt arra, hogy nem volt erről szó a Fidesz választási programjában. Különösen az alaptörvényt figyelve, a korbetöltött nyugdíjak tekinthetők a szó klasszikus értelmében inntól nyugdíjnak, tehát ezek élveznek olyan típusú jogi és egyéb védelmet, ami mondjuk garanciát jelent egy ilyen járandóságban részesülőnek, az összes többi pedig gyakorlatilag, ha jól emlékszem, azt a szót használta, hogy táppénzszerű, tehát egyfajta szociális ellátás. Az alaptörvény értelmében ez korlátlanul csökkenthető, elvehető, tehát azt hiszem, az a fajta nyugdíjgarancia, amit a már nyugdíjban levőknek a kampányban ígértek, ez azért szintén nem jött be, tehát ezt komoly problémának érzem. Egyébként hivatkozott a nők 40 év munkaviszony utáni nyugdíjba menetelére, hát itt is szolgálati időről volt szó eleinte, aztán nyilván felmérte a tárca és a kormány, hogy ez nyilván milyen költségvetési terhet jelent. Azért sajnálom, hogy sokan csalódtak ebben a tekintetben.

A rokkantsági ellátások tekintetében már szó esett a felülvizsgálatról, majd 200 ezer ember felülvizsgálata volt előirányozva. Hát aztán, hogy pontosan mennyi felülvizsgálat történt, én hallottam arról, hogy 15-16 ezren kimaradtak ebből, bár van olyan információm is, hogy többen is akár, pontos számokat nem tudok ebben a tekintetben. Mindenesetre az egy adott kérdés lehet, hogy az így kívül rekedőknek, adott esetben önhibájukon kívül tájékozatlanoknak hogyan kívánja biztosítani a kormány az ellátását, hiszen itt olyan, a létminimum alatti összegekről is eshet szó adott esetben, amely nyilván egy teljes értékű élethez sokszor kevés lehet. Sokan – mondom még egyszer – a korhatár alatti nyugdíjrendszer átalakítása kapcsán és a rokkantnyugdíj-rendszer kapcsán is, adott esetben együttvéve százezres nagyságrendben szenvedtek el nagyon komoly életszínvonal-csökkenést. Mi lesz velük, milyen tervek vannak? Merthogy ugyan nem értek egyet ezzel a dologgal, amit önök csináltak, de mondjuk egy nagyon komoly gazdasági növekedés esetén, amikor több tízezrével jönnek létre napról napra szinte munkahelyek, akkor lehetne azon gondolkodni, hogy egyébként nekik vannak pozícióik a piacon, amiket ők négy órában, hat órában, bármilyen módon el tudnak érni. Ezek nincsenek. Tehát azt látom, hogy különösen az ország egyes területein azok, akik jól képzettek, sem tudnak egyébként megfelelő módon elhelyezkedni. Tehát ilyen körülmények között mi lesz?

A családtámogatás tekintetében is igyekszem nem megismételni, amik elhangzottak, csak nehéz azért itt, lassan másfél óra után ezt nem megtenni. Ha már az adórendszerre kitértem, akkor családi adókedvezmény tekintetében azt látom, hogy a népesedéspolitika, tehát a demográfiai görbék tekintetében ez nem hozza azokat az elvárásokat, amiket támasztott a kormány ezzel a rendszerrel szemben. Elmondtam akkor is, hogy úgy látom, és komoly anyagokat láttam olvastam erről, hogy a népesedéspolitikában többször beszélünk egyfajta „U” alakú görbéről, tehát az alsó decilisekben több gyermeket vállalnak, illetve a felsőben is. Ez nagyjából független attól, hogy milyen szociálpolitikai juttatások, családpolitikai juttatások vannak, tehát egyfajta feladat lenne egy ilyen családi adókedvezmény rendszerrel, hogy ezt a görbét próbáljuk felfele tolni, egy kicsit az alsó középosztály lehetőségeit ezáltal bővíteni, hiszen elhangzott az a kritika, hogy az igazán nagy források a magas jövedelműekhez kerülnek, ott tudják teljes mértékben ezt az adóalapkedvezményt igénybe venni. Van-e elképzelés arra, hogy az alsó középosztály részére is szélesítsük ezeket a lehetőségeket, ha nem tudják teljes mértékben, mondjuk a 3-4

gyermekesek például ezt a kedvezményt igénybe venni, szerintem ez szolgálhatná a demográfiai helyzet javítását.

A bölcsődei térítési díjakról itt elhangzott jó pár dolog. Hadd mondjam el, hogy én úgy ítélem meg – és ez talán nem is kérdés szerintem –, hogy alapvetően az az oka ennek a térítésidej-rendszernek, és nyilván lehet róla sok minden szakmait mondani, de az az oka, hogy nem kívánták, nem tudták, nem gondolták szinten tartani az ilyen fajta normatív támogatást az egyébként is szűk bölcsődei férőhelyek tekintetében. És mivel forrásokra meg szükség van – egyre többre – úgy általában minden ilyen intézménynél, ezért átrúgták a labdát úgymond a fenntartók térfelére, hogy oldják meg. Nyitva hagyva egy törvényi kaput, amelyet én ezzel együtt is egy rossz megoldásnak tartok azért, mert említette is itt a 37 100 forint egy főre jutót, hogy az afölött éppen levőknek is – itt a 25 százalékkal számolva – olyan 9 200 forint környékén lehet a terhe. Én azt hiszem, hogy ez egy hatalmas teher egy olyan családnak, ha összeadjuk itt fejszámolás tekintetében gyorsan, amit mondott, hogy egy épphogy 110 ezer nettó fölött levő háromtagú család esetében is már ezt a közel tízezres terhet ki kell fizetni. Szóval én azt hiszem, hogy kerülhetnek sok ezren, akár több tízezer olyan helyzetbe szülők a következő években Magyarországon, hogy nem tudják majd bölcsődébe írtni a gyermekeiket, nem tudják ezt vállalni, és ez szerintem probléma, legalábbis semmiképpen nem jó üzenet. Én azt hiszem, hogy ezen változtatni kell, újra kell gondolni, oda kell adni a bölcsődéknek a pénzt megfelelő keretek között.

Nagyon röviden az ápolási díjról, és egyben egy javaslatom is lenne, ezzel kapcsolatban többen kerestek engem is fogadóórák keretében. Az ápolási díj összege sem nőtt a kormányzásuk alatt, tehát ez is befagyasztásra kerül. Nyilván, akik ilyen díjon vannak, azok alapvetően, mondjuk egy szempontból két csoportra oszthatók: akik valamilyen formában tudnak, vagy akarnak dolgozni emellett; illetve, akik nem tudnak, vagy egyáltalán olyan helyzetben van az ő ápolójuk, hogy fizikailag nem tudják ezt megoldani. Én azt hiszem, hogy az utóbbi csoport számára el kéne azon gondolkodniuk, mivel szolgálati időt sem szereznek ezen idő alatt, hogy egyfajta munkaviszonnyá alakuljon ez, akár a minimálbér környékén. Tudom, hogy ez egy plusz költségvetési teher, tudom, hogy ellenzékéből jó ötleteket lehet adni a kormánynak, de mégiscsak végig kéne gondolni; nyilván ez járulékfizetés szempontjából is más helyzet, és úgy egyébként az ő nyugdíjuk szempontjából is. Egy szó, mint száz, egyébként a foglalkoztatás szempontjából is tízezzel lehetne szerintem ilyen módon munkahelyeket teremteni, én ezt az ügyet végiggondolnám az önök helyében.

És akkor nagyon röviden még egy-két mondatot, amit végiggondoltunk. A rokkantnyugdíjasok, idős munkavállalók tekintetében, akik mondjuk még nem korbetöltöttek, de most más helyzetbe kerültek, nincsen kedvezményes nyugdíjba-vonulási lehetőség. Tehát milyen elhelyezkedési lehetőségeket kínál ennek a több százezres csoportnak a kormány? Az egy jó kérdés persze, hogy a munkaerőpiac kapcsán és az ellátás, a munka nélkül maradottak ellátási rendszere kapcsán rengetegen maradnak ellátás nélkül, tehát hogy velük mi lesz ebben a tekintetben.

A közfoglalkoztatás kapcsán hogyan értékeli miniszter úr itt az elmúlt jó néhány hónap alapján a rendszer átalakítását? Itt most hallottunk egy olyan véleményt, hogy nagyon sokan egyébként elmennek egy-egy napra, utána nem kívánnak ebben a rendszerben dolgozni, vagy már majdnem elhangzott, hogy lustának tartják őket itt egy páran. Én azt hiszem, hogy más típusú problémák vannak, és ilyen egyedi esetekben nem szabad semmiképpen általánosítani, ezt tényleg mindannyiunk érdekében mondom. Borsod megyében olyan tapasztalatok is vannak, hogy az önkormányzatok olyan finanszírozási problémákkal küszködnek, hogy például egyébként itt a 47 ezer sem annyi, meg nem akkor kapják meg, illetve késve fizetik a közmunkásokat. El lehet mondani, hogy nem így van, csak az a helyzet, hogy gyakorlati példák voltak erre, tehát több ilyen esetre is sikerült Borsod megyében a figyelmet felhívni, és hál' istennek, ha késve is, de rendezték ezeket az ügyeket. Tehát ez egy

annyira érzékeny terület, csak azt akarom mondani, és ezt mindannyian tudjuk, hogy itt a napi fenntartáshoz szükséges forrásokról, sokszor az ahhoz sem elegendő források meglétéről, vagy meg nem létéről van szó, tehát azért legalább az elvárható volna, hogy ezt időben mindenki megkapja.

Általában a szociális támogatások rendszerében a befagyasztás vagy a keretösszegek csökkenése is akár megfigyelhető volt, Lesznek-e még változások a szociális segélyezés rendszerében? Ez egy jó kérdés lenne szerintem.

Az Erzsébet-utalványra végül is többen kitértek már. Itt sok szempontból voltak ennek kapcsán versenyjogi kifogások is, most ebbe nem is folynék bele. Inkább én is ezt a másodlagos piac kérdést erősíteném, ez szociális kérdés – azt hiszem – alapvetően ebben a tekintetben, az elérhetőség tekintetében, tehát hogy minden településen megfelelően felhasználva lehessen ilyen típusú utalványt igénybe venni, illetve, hogy erősíti-e ezt a fajta másodlagos piacot, miniszter úr szerint.

A családi adókedvezményről végül is már beszéltem, ennek a népesedéspolitikai hatását nem igazán lehet érezni.

Azt hiszem, hogy az idő előrehaladása miatt még egyetlen témára szeretnék kitérni. Itt a deviza, valuta, mindenféle árfolyamok kapcsán sokszor kitértünk a devizahitelek helyzetére, ami nyilván aggasztó, és előre asztalra tenném, hogy azért az árfolyamok kérdése az elmúlt két évben sokszor került az asztalra, és rendkívül sokat romlott a forint pozíciója elsősorban a svájci frankkal, de az euróval szemben is. Ilyen helyzetben nyilván nem vitatható módon történtek kormányzati lépések, gondolkodások a helyzet kezelése tekintetében. Azonban itt is azt érzem, hogy elsősorban a tehetősebb, vagyonosabb rétegek számára jelentett megoldást például a végtörlesztés, vagy egyébként az árfolyamrögzítés persze egy szélesebb kör számára. De a legrászorultabbak számára, tehát akik tényleg abban a tekintetben vannak problémás helyzetben, hogy egyáltalán megoldható-e a következő hónapokban, években az ő lakhatásuk, az ő számukra talán a legkevesebb gondolkodás történt, itt a nemzeti eszközekezelőtől kezdve sok mindent mondhatnék, szóval egyre-másra hallunk ellentmondásos híreket. Az látható, hogy akár ezeket fenyegethet közvetlenül kilakoltatás a következő években, látható az is, ahogy Vágó Gábor képviselőtársam elmondta, hogy itt egyértelműen mandátumot kapott lakhatásügyi vagy lakásügyi megbízottja, tagja nincs a kormánynak. Tehát a kérdés az, hogy a legrászorultabbakat, akik ilyen helyzetbe kerülnek, azokat milyen módon segíti a kormány. Hogyan látja, megoldható-e ez a probléma teljes körben, például a nemzeti eszközekezelővel, vagy milyen tervei vannak a kormánynak ebben a tekintetben?

Szerintem nagyon sok területet érintettünk így mindannyian, úgyhogy itt megállnék, és akkor, ha jól tudom, még lehet még egy kör a válaszok függvényében, ha lesz idő. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Lakatosné Sira Magdolna képviselő asszonyé a szó.

LAKATOSNÉ SIRA MAGDOLNA (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Miniszter Úr! Én is nagyon szépen köszönöm a részletes és tartalmas beszámolót. Csatlakoznék Stágel képviselőtársamhoz, és meg szeretném köszönni azt a gyors intézkedést, ami a dizájnert drogokkal kapcsolatosan született, merthogy sajnálatos módon abban a térségben, ahonnan én jövök – az ország keleti szegletében is –, ahol gyakorlatilag nagyon naivan mi azt hittük, hogy védettek vagyunk ezektől a jelenségektől, megjelentek ezek a drogok a fiatalok körében és ez nagyon szomorú, különösen a rossz szociális körülmények között élő gyerekek, fiatalok esetében.

Azt szeretném kérni, hogy a jövőben is haladjon a tárca, illetve a kormányzat ezen az úton, és mindenfajta eszközzel próbáljuk meg visszaszorítani ezt a jelenséget, és ha lehet,

akkor elérni azt, hogy egyáltalán ne kószolják meg ezeket a drogokat a gyerekek, a terjesztők pedig nagyon szigorú büntetéseket kapjanak. Hiszen esetenként olyan szerekhez is fordulnak, ami számomra megdöbbenő, például illatosítókat használnak droként a fiatalok. Eszembe nem jutna, hogy egy illatosító szer erre a célra is használható.

Polgármester vagyok egy kistélepusülésen, és szociális alapszolgáltatási központot működtetünk elég széles körben, és 2012. január 1-jétől a TAJ-alapú nyilvántartás elkezdte a maga működését. Mi nem tartjuk ezt a rendszert rossznak, különösen azért, mert átláthatóvá válik számunkra az igénybe vevők köre, és nem is jelent iszonyatos nagy terhet egyébként a rendszerben dolgozók számára, talán az első időszakot kivéve, hiszen hogyha az igénybe vevők nyilvántartásba vétele elektronikusan megtörténik, utána már egy viszonylag kis korrekcióval akár a napi adatszolgáltatás sem jelent túl nagy munkát.

Mindenképpen szeretnék hozzászólni a közfoglalkoztatáshoz, gyakorló polgármesterként szeretném cáfolni azt, amit képviselőtársam az előbb mondott. Én Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei vagyok, tehát Borsod megyéhez hasonló helyzetben lévő megyében élek, és ráadásul az ukrán határtól 25 kilométerre található a mi településünk, halmozottan hátrányos helyzetű kistérségben. A munkabért egy hónapra előre megkapják az önkormányzatok, és egyébként pedig a dologi költség 70 százalékát egyben az egész évre, ami – azt gondolom – rendkívül fontos, hiszen egy másfajta szemlélet van a közfoglalkoztatás területén: értékteremtő közmunkaprogramokat kell és érdemes az önkormányzatoknak indítani. Ezért a munkabér mellett az is nagyon fontos, hogy olyan, akár mondjuk mezőgazdasági programot tudjon elindítani, és az indításhoz szükséges eszköz már az adott munkanaptól rendelkezésre álljon, és mondjuk ne decemberbe kerüljön beszerzésre. Ezért nagyon fontos, hogy a 70 százalék dologi költséget is egy összegben megkapták az önkormányzatok előlegként, és ezekkel folyamatosan kell elszámolni. Tehát én nem látom azt problémának a jelenlegi rendszerben, hogy az önkormányzat nem tudja a munkabért megelőlegezni, hogy ez problémát jelentene neki, hiszen egy hónapra előre megkapta, és egyébként 100 százalék a bértámogatás. Ez sem egy elhanyagolható szempont, hiszen nem kell az önkormányzatnak saját forrást biztosítani ehhez.

Úgyhogy azt szeretném kérni, hogy ezen az úton haladjunk tovább. Én egyébként – természetesen azért ülünk két különböző oldalon – mást gondolok a személyi jövedelemadóról is, tekintettel arra, hogy jómagam is öt gyermeket neveltem fel. Most már a legkisebb is két hónap múlva kikerül a középiskolából, és most egyelőre nem kíván felsőoktatási intézménybe menni – merthogy szakács szeretne lenni –, tehát a családi adókedvezmény nem feltétlenül fog már engem személyesen érinteni, de én ezt egy nagyon jó lehetőségnek és nagyon nagy segítségnek tartom. Nem gondolom, hogy elhanyagolható az a több mint ezer gyermek, aki 2011 második felében – vélhetően talán ennek az intézkedésnek köszönhetően is – megszületett Magyarországon. Nem elégséges, közel sem annyi, mint amennyit szeretnék, ha születne, de azt gondolom, talán nem elhanyagolható az irányváltás szempontjából.

Kívánok a minisztérium minden dolgozójának jó egészséget és kitartást, és ugyanilyen aktivitást, amit az elmúlt időben tanúsítottak. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Vágó Sebestyén képviselő úr a szó.

VÁGÓ SEBESTYÉN (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Először csak egy mondatot szeretnék hozzáfűzni ahhoz, amit Stágel Bence képviselőtársam mondott, hogy szeretné látni, hogy minél több ilyen bolton legyen kint az, hogy műszaki ok miatt zárva. Én inkább azt szeretném látni, hogy minél több ilyen bolton az legyen kiírva, hogy szabadságvesztés miatt zárva. Ez szerintem azért üdvözítőbb lenne.

De visszatérve miniszter úr beszámolójára, próbálok azon struktúra szerint haladni, ahogy miniszter úr felépítette a beszámolóját. Először a nyugdíjkérdéssel kapcsolatban egyértelmű, hogy főleg a rokkantnyugdíjak rendszerében – és szerintem ebben egyetértünk – nagyon sok volt a potyautas, és ezen a helyzeten változtatni kellett ahhoz, hogy aki jogosulatlanul, bár most teljesen mindegy, hogy milyen körülmények között és milyen okok miatt jutott hozzá ehhez a juttatáshoz, az ne jusson hozzá. Az már egy másik kérdés, hogy ezt nem fűnyírólév szerint kellett volna megoldani. Tehát egy olyanra való hivatkozással, hogy rendet kell tenni az ellátórendszerben, és az öregségi nyugdíjat a korhatár szerint el kell választani az egyéb ellátásoktól, ezzel nem tudunk egyetérteni.

A végrehajtásával és a kivitelezésével sem annyira, mert ha már egy rendszer átalakításával elérjük azt, hogy a potyautasokat kiszűrjük a rendszerből – az már egy másik kérdés, hogy ez hogyan és milyen eredményességgel fog működni, hogy valójában ténylegesen a potyautasok fognak kiesni ebből a rendszerből, vagy amit már képviselőtársaim mondtak, hogy akár a harmadik osztályos fogyatékkal élők nem visszajelzése miatt esetleg olyanok is kiesnek a rendszerből, akik mondjuk pont az enyhe fokú értelmi akadályoztatásuk miatt nem értették a kiküldött formanyomtatványt vagy elvesztek az adminisztráció útvesztőjében, és nem éltek ezzel a lehetőséggel, hogy március 31-éig visszajelezzenek, tehát ők fognak-e kiesni, vagy ténylegesen azok, akik potyautasok –, de ha már itt megtakarításról beszélünk, akkor amit már a törvény vitájában a parlamentben is többször elmondtam, ezt a jelentős megtakarítást, mert vélhetően ezzel kapcsolatban jelentős megtakarításra lehet számítani, a rendszerben bent maradók, az akár rehabilitációs ellátásban, akár a rokkantsági ellátásban részesülők jövedelmi helyzetének a javítására, emelésére kellene fordítani inkább, mint más lyukak betömésére. Ugyanis a törvény által megállapított ellátások nagy része sok esetben még az éhenhaláshoz sem elég, és ez tarthatatlan helyzet, főleg olyan személyek helyzetében, akiknek más jövedelmi lehetőségük nincs is.

Több esetben is szóba került a nők 40 éves szolgálati viszony után való nyugdíjazási kérelmi lehetősége. A miniszter úr tavalyi beszámolójánál ezt a kérdést már fölvettem, hogy az első dömpingnek mik a számszerű adatai, mi a statisztikája. Egy számot már hallottunk itt Talabér Márta képviselőtársamtól, de én konkrétan arra lennék kíváncsi, amire már Varga László képviselőtársam is utalt, hogy az első dömpingben hány nő volt, aki erre a lehetőségre jelentkezett. Közülük mennyi volt, akit visszautasítottak – főleg százalékos arányban –, milyen indokokkal, és mi volt a legjellemzőbb, hogy milyen indokkal? Illetve ez százalékos arányban mennyit jelent, és mennyien tudtak végül is élni ezzel a 40 éves szolgálati nyugdíj lehetőségével az összes beérkező igény tekintetében, illetve tükrében.

Szóba került a megváltozott munkaképességűekkel kapcsolatos törvény, illetve a végrehajtási rendeletek kapcsán a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal, amellyel foglalkozó rendelet terveit meg lehet tekinteni a minisztérium honlapján, és amelyet, azt hiszem, a holnapi napig lehet véleményezni. Ezzel kapcsolatban nekem egy óriási aggályom van, amit már módosító indítvánnyal is próbáltam annak idején a vita során jelezni, illetve többször fölvettem már akár albizottsági ülésen, akár bizottsági ülésen, akár parlamenti viták során, hogy nagyon szépen le van írva, hogy ennek a rehabilitációs hatóságnak, hivatalnak tulajdonképpen mivel is kell foglalkoznia, csak az egyik legfontosabb nincs beleírva. Az akkreditálások rendbetétele bele van írva, majd meglátjuk, hogy ez hogyan fog működni, és tényleg helyére kerül-e ez a dolog vagy megoldódik-e ez a kérdés, és megszüntetik-e a visszaéléseket, illetve a ténylegesen rászorgáló foglalkoztatók bekerülnek-e az akkreditáltak körébe. Benne van az is, hogy a felülvizsgálatokat nekik kell koordinálni, a felülvizsgálatokat nekik kell irányítani, tulajdonképpen az összes adminisztrációs és egyéb hatósági, hivatali feladatuk bele van írva ebbe a rendeletbe, de az egyik legfontosabb nincs beleírva. Az pedig az, hogy ha már szociális szakembert is kell valamilyen szinten foglalkoztatnia ennek a hivatalnak, ennek a gigaintézménynek, akár a kormányhivatalokhoz

rendelt alegységeivel együtt is, akkor miért nem fér bele a működésébe akár – amit már nagyon sokszor mondtam – a munkáltatók érzékenyítése, motiválása, erre egy stratégia kidolgozása, esetleges ilyen rendszer kiépítése. Ígéreteket hallottunk, konkrét ígéreteket arra, hogy ez meg fog történni, de ez a rendelet, ami tulajdonképpen már erről is szólhatna, nem tükrözi azt, hogy ilyen irányú kormányzati tervek, illetve intézkedés és stratégiák lennének, tehát érdekelne engem ez, hogy ez milyen fázisban van, és hogy ténylegesen ez meg fog-e történni?

Az iskoláztatási támogatást is szóba hozta miniszter úr, és számadatokat is közölt. Engem a végrehajtásának a rendszere, illetve a végrehajtás során szerzett tapasztalatok érdekelnének, gondolom, vannak ezzel kapcsolatban adatai a minisztériumnak. Méghozzá az eseti gondnokok kinevezése, illetve az eseti gondnokok kapcsán lenne kérdés, hogy milyen százalékban fordul az elő, hogy esetleg hozzátartozó vagy szomszéd, vagy a lakókörnyezetben lévő megbízható személy végzi ezt a feladatot, és milyen esetben más egyéb, és ha más egyéb, akkor az általában ki. Amit kifogásoltam, hogy akár a családsegítő vagy családgondozói szolgálat az eseti gondnok, mert szerintem itt elképzelhetőek összeférhetetlenségek, etikai összeférhetetlenségek, vagy esetleg előfordul az, hogy a hivatal struktúrájában dolgozó köztisztviselők vagy egyéb szolgáltatási dolgozók azok, akik az eseti gondnokságot ellátják. Tehát mik ezek a gyakorlati tapasztalatok, ez hogy működik? Általában milyen eredményességgel és milyen merítésben találhatunk eseti gondnokokat, akik aztán vagy így, vagy úgy el tudják látni akár a leterheltségük, akár egyéb más okok miatt a feladatukat, illetve el tudják érni azt a célt, ami miatt tulajdonképpen ez a rendszer bevezetődött?

Szóba került a fogyatékossgal élők ellátásával foglalkozó ápoló-, gondozóotthonok helyzete, integrálása, a jelenlegi anomáliák kiküszöbölése, illetve a helyzet megszüntetése. Miniszter úr említett is pályázatokat, említett is elkülönített pénzüsségeket. Engem az érdekelne, mert sajnos az életben nem ezt tapasztalja az ember, a legtöbb probléma nem oldódik meg a pályázatok rendszerében sem, illetve a felújítások rendszerében sem. Mert nagyon sokszor a lakókörzeti szegregáltság, tehát az, hogy mondjuk egy kistélepülésnek vagy akár nagyobb településeknek vagy városoknak is a szegregált külterületi részén vannak ezek az intézmények. Ugyanis nagyon sok esetben nem a lakókörnyezeti integrálást részesítik előnyben, hanem ezekben a szegregált intézményekben úgymond lakóotthonokat hoznak létre, ahol egyértelmű, hogy emberibb és élhetőbb körülmények közé kerülnek az ellátottak, viszont a lakókörnyezeti integrálás, illetve a valamilyen szintű társadalmi beilleszkedésük nem oldódik meg ezzel a módszerrel, illetve ezzel a kivitelezéssel. Tehát azt szeretném megkérdezni, hogy ez milyen arányban van, és hogy van-e törekvés, illetve ellenőrzési lehetősége a minisztériumnak arra, hogy inkább a lakókörnyezeti integrációt részesítse előnyben.

És ha már a fogyatékossgal élők helyzete előkerült, egy nagyon súlyos kérdés és kardinális probléma a gyógyászati segédeszközök helyzete. Felröppentek hírek, hogy esetleg lehet számítani áfacsökkentésre a gyógyászati segédeszközök tekintetében, illetve vannak ilyen igények, vannak ilyen törekvések, hogy ez megtörténjen, illetve nekem is volt egy kérdésem még annak idején a miniszter úrhoz, amit Halász államtitkár úr válaszolt meg, illetve érdekes módon szinte ugyanolyan kérdése volt Harrach frakcióvezető úrnak is, amit szintén Halász államtitkár úr válaszolt meg. Én visszautasítást kaptam, viszont Harrach volt miniszter úr, frakcióvezető úr ígéretet kapott arra, hogy a gyógyászati segédeszközök támogatása, illetve a gyógyászati segédeszközök akkreditálása rendezve lesz, és mivel jelenlegi helyzet az, hogy akár egy kisebb értékű gyógyászati segédeszköznek esélye sincs arra, hogy a nagyon magas díj miatt akkreditált gyógyászati segédeszközzé váljon, ezt a minisztérium rendeleti úton szabályozni fogja. Ez milyen fázisban van, történtek-e lépések, hogy ezek az anomáliák kiküszöbölhetőek legyenek?

A nemzeti szociálpolitikai koncepcióról nagyon sok szó esett. Én csak azt szeretném megkérdezni, hogy tényleg hol van a már tavaly ősze ígért összevont gyermekvédelmi és szociális törvény, amit szolgáltatási törvénynek kívántak akkor még elnevezni. Lesz-e az NSZK koncepcióiból valami? Illetve nekem még egy olyan kérdésem is lenne, utalva arra, amit többen megkérdeztek, hogy beépült-e valahova, hasznosítva lett-e. Ha csak részben lett hasznosítva, vagy egyáltalán nem, akkor is érdekes az a kérdés, hogy mennyibe került a kormányzatnak a nemzeti szociálpolitikai koncepciónak a kidolgozása konkrét költségekben.

És utoljára, de nem utolsó sorban, a hajléktalanellátás kérdése. Most nem kívánom újra megnyitni azt a szakmai vitát, hogy a hajléktalanságnak a kriminalizálása az most jó út, vagy nem jó út. Szerencsére képviselőtársaimmal, Sneider Tamás, illetve Baráth Zsolt képviselőtársammal benyújtott módosító indítványunk kapcsán, amely arról szólt, hogy csak abban az esetben lehessen ezeket a szabálysértési tételeket foganatosítani, ha normális hajléktalanellátó rendszer van a településen, ez belekerült, tehát ez javíthat valamennyire a helyzeten. De pont ez miatt is volt egy olyan ígéret, hogy a hajléktalanügyi stratégia elkészül, a hajléktalanellátó rendszer fejlesztésre kerül, illetve arról is volt szó, hogy szociális lakáspolitikára is számíthatunk, főleg a hajléktalanok szempontjából; ezzel kapcsolatban nem történt semmi. Ez a hajléktalan stratégia, illetve a szociális lakáspolitikára hogy áll, vannak-e esetleg lépések, vagy mikorra tervezik végre ennek a bevezetését?

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Ennek a körnek a végén én is szeretnék néhány gondolatot még felvetni, most enyém a szó, köszönöm.

Kezdeném azzal, hogy mi az, amivel egyetért a Jobbik a tárca eddigi tevékenysége során. Egy olyan területet tudnék kiemelni, amelyre azt mondhatjuk, hogy voltak valamilyen jellegű előrelépések, ez pedig a szociális támogatások felhasználásának a feltételekhez kötése. A Jobbik választási programjában is határozott véleményt fogalmazott meg ezen a téren, és örülünk, hogy bizonyos lépések ezen a területen történtek; és ha történnék további ilyen lépések, amelyek viszont ésszerűek – ezt hozzá kell tennem –, akkor azt mi természetesen a továbbiakban is támogatni fogjuk.

És akkor gyorsan rá is térek a szociális utalvány kérdésre, mint ugyebár a legfrissebb, nagyon sokak érdeklődését kiváltó területre. Mi határozottan – ahogy már itt elhangzott Baráth Zsolt képviselőtársamtól – amellettszállunk síkra, hogy szociális kártya jöjjön létre, ami technikai szinten egy chipkártyát jelent, tehát kinézetre semmivel sem másabb, mint egy bankkártya, és nem ok nélkül folyamatosan már öt éve ezt hangoztatjuk. Azért hangoztatjuk ezt, mert pontosan az uzsora-bűncselekmények visszaszorításában sokkal hatékonyabb, mint az utalvány, amiről itt már szó volt, annak a kritikájáról, mert az gyakorlatilag semmivel sem fog különbözni a készpénztől. Azt ugyanúgy el is vehetik akár az uzsorások a rászorultaktól, és mivel valószínűleg nem fényképpel lesz minden egyes utalvány ellátva, ezért nyugodtan be tudják váltani bárhol, bármit vásárolhatnak vele, nem éri el mindenesetre az uzsora visszaszorítása területén azokat a dolgokat, amiket el kellene, hogy érijünk az elkövetkező időszakban.

Ezért mi továbbra is határozottan azt mondjuk, hogy a hatékony rendszer a szociális kártya kialakítása. Viszont a szociális kártya bevezetése gyakorlatilag magával vonná azt, hogy egy szociális bolthálózat is létrejöjjön, az elfogadóhelyeknek a száma kiépüljön, elsősorban a vidéki kistelepüléseken, és ebben akár kormányzati segítséget is kapjanak adott esetben a kisboltok. Ugye ma már ott tartunk, hogy uzsoraboltok működnek, tehát maguk is erre specializálódtak, ennyire súlyos a helyzet. És csak hogy technikailag érthető legyen, mennyire nyomon követhető a pénz felhasználása egy kártya segítségével: a terminálon keresztül gyakorlatilag másodpercre pontosan be lehet azonosítani, hogy mikor mit vásárol

egy személy, és onnantól kezdve már semmi más dolga nincs egy ellenőrnek, minthogy megnézi, hogy az a vásárlás miből állt.

Tehát ha mondjuk száz borotvahabot vásárol valaki mondjuk egy kiló kenyér helyett, akkor valószínűleg az uzsora bűncselekménye továbbra is fennáll, csak akkor ezt a megrendelést kapta mondjuk egy ilyen szegény sorsú személy. Amit még ezzel kapcsolatban mindenképpen el kell mondani, és érdekes módon azt vettem észre, hogy nem említette miniszter úr, hogy a kormányhatározatban szerepelt, hogy a családi pótlék is ilyen formában legyen kifizetve. Mi azzal teljesen szemben állunk, hogy az összes családi pótlék ilyen formában legyen kifizetve. Egyedül akkor tartjuk ezt elképzelhetőnek, ha egy adott család folyamatosan, hosszabb ideje szociális támogatásokból él, és ennek a meghatározására több kritérium is lehetséges. Tehát egyedül itt tartjuk lehetségesnek, azt, hogy a családi pótlék tekintetében is – mert mi ezt szeretnénk – szociális kártya lenne kibocsátva, vagy ha önök úgy gondolják, akkor szociális utalvány. Tehát azt kérem, hogy esetleg ezt tisztázza is, miniszter úr, hogy hol tart ez az ügy, mert – úgy gondolom – lehet, hogy ez félreértés volt a kormányzat részéről is, hogy az összes családi pótlékot utalvány formájában fizessük ki. Úgy gondolom, ha csak a teremben ülőkre nézek, akkor nem valószínű, hogy mi mondjuk a kocsákban vagy a játékgépekre költenék el azt a családi pótlékot, amit egyébként a gyerekeinkre kellene költeni. Tehát azért a társadalomnak ez egy kisebb részére érvényes mindenképpen.

Másfelől mindenképpen beszélnem kell, ha már itt a demográfia szóba került, hogy ennek a területén azért látható, hogy határozottan nem sikerült eredményeket elérni. Semmiképp sem nevezném eredménynek azt, hogy mondjuk fél év alatt az előző évhez képest – amikor ugyancsak rendkívül kevés gyermek született – ezerrel több gyermek született. Hát az elmúlt időszakban – Bokros Lajos óta számítom a nagy népességfogyást, hiszen a demográfiai számok alapján ez egyértelmű – számtalanszor voltak ilyen kisebb-nagyobb fel- és lefelé ingadozások, akár 5-6 ezerrel több gyermek is született egy-egy évben, mégsem történt nyilván semmilyen változás. Tehát mindenképpen meg kell állapítani, hogy maga a bölcsődei térítési díj, a továbbtanulás lehetőségének a megnehezítése és még számos egyéb apró kérdés vagy törvény, ami elének került, nem javított a demográfiai helyzeten. Tavaly végül is minden idők legkevesebb gyermeke született, 88 ezer gyermek. És nem született eredmény olyan tekintetben sem, mint például a négyórás vagy a flexibilis munkavégzés előtérbe állítása, segítése Magyarországon, elsősorban a nők elhelyezkedése kapcsán, és ez nagyon lényeges lenne a gyermekvállalás szempontjából. Ugye, Hollandiában például a gyermekes nők 80 százaléka ilyen flexibilis vagy négyórás munkaidőben dolgozik, csak hogy egy példát mondjak, ez nálunk olyan 4 százalék környékét éri el. Tehát itt számos olyan terület van, ami javításra szorulnak, és nagyon kérem, hogy ezen a területen történjenek valódi előrelépések. Én már nem mennék bele az egykulcsos adórendszerbe és ennek a hatásaiba, teljesen egyetértek az itt elhangzott kritikával, ezt a Jobbik is ugyanígy gondolja.

A nyugdíjrendszerről szeretnék még néhány gondolatot elmondani, ami talán részben hiányzott az eddigi felszólalásokból. Az egyik mindenképpen az egyéni számla – ez már elhangzott –, szeretném jelezni, hogy a választási programok tekintetében ez egyedül csak a Jobbiknál volt megtalálható. Örülök, hogy ezt mára mindenki magáévá tette, és úgy gondolja, hogy erre szükség van. Ez azért is fontos egyébként, mert az 50 év alattiak 88 százaléka úgy gondolja, hogy nem fog tudni majd a nyugdíjából megélni. Ez olyan bizalomvesztés a nyugdíjrendszerben, ami mondhatni példa nélküli, bár lehet, hogy Kelet-Közép-Európában találunk még más országokat is, ahol ez előállhat, de nyilvánvalóan ez a már számos és egymással nem mindig koherens, az elmúlt két év során folyamatos nyugdíj-előterjesztéseknek, nyugdíjváltozásnak is köszönhető. Tehát mindenképpen nyugdíjtudatosabbá kell tenni a magyar társadalmat, ebben az egyéni számla nagyon fontos segítség.

Illetve azt kell mondanom, hogy segítség lett volna, hogyha nem szociális adóvá lett volna átkeresztelve a nyugdíjjárulék, amit ugyebár a munkavállalók fizetnek a munkabér után. Hiszen hogyha a munkavállalóknak csak a várható nyugdíjuk egyharmada lesz az egyéni számlán vezetve, az bizony nem sokat fog javítani a helyzeten. Talán annyit fog javítani, hogy majd egy következő kormány által más elképzelések alapján ezt az egyéni számlát majd ki lehet pótolni a maradék kétharmaddal, és megjelenhet majd az is ezeken az egyéni számlákon. Tehát én is mindenképpen szeretném, hogyha az egyéni számlák bevezetésére sor kerülne, attól függetlenül, hogy most igen csekély összeg fog megjelenni, és nem váltja be a reményeket.

A nyugdíjjal kapcsolatban még az időstársadalom ellátásáról is szeretnék két gondolatot mondani. Az egyik mindenképpen az – már régen felvetettük –, hogy országos szinten kellene kialakítani egy jelzőrendszert az idősök tekintetében. Egy olyan jelzőrendszert, amelynek két előnye lenne: egy egészségügyi és egy rendészeti. Számos országban működik ez országos szinten, és itt is működik egyébként településeken, van erre példa, hogy bevezették ezeket a rendszereket. A házi jelzőrendszer bevezetése véleményünk szerint nagyon erőteljesen segítene az idősök helyzetén. Hiszen ha azonnal kap egy jelzést mondjuk egy polgármesteri hivatal, hogy valami probléma van az adott személlyel vagy az adott házban, akkor ki lehet küldeni máris valakit, és ha egészségügyi a probléma, azért kapott jelzést, akkor máris lehet hívni akár a mentőket vagy más egészségügyi dolgozókat, ha pedig más, például bűncselekmény áll fenn, akkor máris lehet a rendőrséget hívni. Úgy gondolom, hogy amikor az ország jelentős részén – mondjuk úgy, durván az egyharmadán – az idősöket nap mint nap érik atrocitások, nagyon sok esetben gyilkosságok, akkor nálunk időszerű lenne ennek a rendszernek a kialakítása, ami véleményem, illetve a számításaink szerint nem egy hatalmas összeg az a beruházás, és mindenképpen megérné az a 3-4 milliárd forint, amiből már országos mértékben is ki lehet építeni egy ilyen jelzőrendszert.

Még egy olyan kérdéssel szeretnék beszélni, ami itt nem hangzott el, és talán nem teljes mértékben érinti miniszter úr területét, illetve nem foglalkozott vele, de mivel a romákról, a mélyszegénységről és a gyermekszegénységről szól, ezért gondolom, önök tanulmányozták vagy mindenképpen foglalkoztak ezzel a témával. Nem másról van szó, mint a nemzeti felzárkóztatási stratégiáról. Ez egy hosszas anyag, amelynek a parlamenti tárgyalása egyébként megint elő fog kerülni az elkövetkező hetekben, és itt igazából arra szeretnék rávilágítani, illetve egy olyan kérdésem lenne, hogy a cigányság felzárkóztatására jött létre ez a program – vagy részben az ő felzárkóztatásukra, hiszen jó 120 milliárd forintot kívánnak pluszban az adott, egyébként is megkapott folyamatos szociális támogatásokon felül ennek a rétegnek a felzárkóztatására szánnak.

Azt szeretném kérdezni miniszter úrtól, mennyire tud azzal egyetérteni, hogy szegény gyermek és szegény gyermek között úgy tegyünk különbséget, hogy etnikai alapon döntjük el, kapjon-e támogatást vagy ne kapjon. Ma Magyarországon 400 ezer gyermek él mélyszegénységben, akiknek körülbelül a fele a stratégia megállapítása szerint is cigány származású, a másik fele nem cigány származású. Az ő felzárkóztatásukra vajon milyen lehetőséget lát, hogyha itt kimaradnak ebből a lehetőségből? Hiszen maga a stratégia folyamatosan arról szól, minden oldalon megtalálható az a kitétel, hogy ezek a támogatási formák különösen a cigány személyek támogatására fordítandók. Tehát az a kérdésem, hogy hasznos dolog-e szegény gyermek és szegény gyermek között etnikai alapon különbséget tenni Magyarországon.

A másik fontos kérdés, ami kicsit ehhez tartozik, hogy a cigányság jelentős része – nagyobbik része – szociális támogatásokból tartja fenn magát jelen pillanatban, és hát nemcsak ezek a pénzek kerülnek kifizetésre. Az utóbbi időben egy apróbb kutatást végeztem elsősorban a közszolgáltatók tekintetében, hogy milyen tartozások állnak fent bizonyos településeknél. Erre hadd mondjak egy példát. Mondjuk Tiszabő esetében a villanyszámlák

tartozása 35 millióra rúg úgy, hogy Tiszabón 500 lakott lakás van, ebből 400-ban cigány származásúak, és körülbelül 100-ban nem cigány származásúak élnek. Ebből 380 tartozás van, tehát 380 házban gyülemllett fel tartozás. Más településeknél is megnéztem, például Kerecsend esetében, és lehetne még sorolni ezeket a területeket. Tehát mindenképpen megállapítható, hogy az a sok tízmilliárdos tartozás, ami felhalmozódott ezeken a területeken, és nyilvánvalóan a közszolgáltatók nem tudnak mit tenni, előbb utóbb ezt mindenkire ráterhelik, ez is bizony a cigánysághoz köthető jelentős részben. És ha ezeket az összegeket mind-mind összeadjuk, a támogatásokat, a tartozásokat, a plusz stratégia alapján még rájuk fordított összegeket, akkor talán teljesen jogos a magyar lakosságnak az a felháborodása, hogy miközben ők is folyamatosan szegényednek el sajnos – a Fidesznek legalábbis az elmúlt kétéves munkájának következtében –, már nem értik azt, hogy miért kell egyes rétegeket kiemelten és etnikai alapon támogatni.

Visszatérve még a közműtartozásokra. Ennek a visszaszorítására tervez-e valamit esetleg miniszter úr olyan szinten, ahogy már épp a KDNP-nél merült fel nagyon jogosan – bár ezt már mi is nagyon régóta mondjuk –, hogy olyan mérőhelyeknek a létesítése történjen meg ezeknél a családoknál, ahol tartozást halmoztak fel, amelyek kártyával működnek. Mi azt látjuk, hogy ez igen jól bevált nagyon sok helyen, és ezzel megoldódhatna az, hogy folyamatos további tartozásokat hozzanak létre. És ha már itt egyéni tapasztalatokról beszélünk, én magam is sokszor járok cigány telepeken, és megdöbbenve tapasztalom, hogy bizony 28-30 fokos hőmérsékletben élnek ezek a családok, miközben mondjuk én 22 Celsius fokra szoktam beállítani otthon a saját hőmérsékletünket, tehát itt a pazarlás nagyon jól kézzelfogható.

És akkor a legvégén már csak két apró dolgot egy-egy mondatban megemlítenék. A 2012-es költségvetéskor a megelőlegezett gyermektartásdíjnál egy plafont állított be a kormányzat, 14 200 forintot, és ezt azzal a hivatkozással tette, hogy a bíróságok túlságosan magas gyermektartásdíjat állapítanak meg, nem egyszer előfordult, hogy 20-25 ezer forintos tartásdíjat állapítottak meg. Én úgy gondolom, hogy mindenki, aki ebben a teremben ül, átérzheti, hogy egy 20-25 ezer forintos gyermektartásdíj sem lehet magas egy gyermek eltartása esetén, amit megelőlegez egy bíróság. Tehát én arra szeretném felhívni a figyelmét miniszter úrnak, hogy ezt az összeget talán lehetne növelni, hiszen ezt egyébként utólag, legalábbis a gyermektartásdíjra kötelezettnek kell kifizetnie, tehát itt igazából – ahogy a nevében is van – megelőlegezésről van szó.

És amiről már szó volt, az ápolási díj. Itt én már csak egyetlenegy mondatban jegyezném meg, hogy az előző ciklusban a Fidesz számtalanszor elmondta, hogy az ápolási díj rendkívül alacsony, ennek az összegét meg kell emelni. A képviselők külön-külön ez irányban fel is szólaltak, sőt én kaptam olyan levelet, hogy volt képviselő, aki ezt folyamatosan hangoztatta, aztán most is megkérték, hogy hangoztassa, de most már elfelejtette hangoztatni. Mi azért továbbra is hangoztatnánk, hogy a 29 500 forint az rendkívül alacsony, és ebben a tekintetben egyet kell értenem Varga képviselő úr indítványával, hogy azok, akik folyamatosan otthon kell hogy legyenek az ápolttal, azoknál mindenképp ennek az emelése halaszthatatlanná válik, itt tényleg tragédiák történnek ezen a területen jelen pillanatban is. Ezek lettek volna az én felvetéseim és kérdéseim az első kör végén.

Talabér Márta képviselő asszony ügyrendiben jelentkezik. Tessék!

TALABÉR MÁRTA (Fidesz): Köszönöm szépen. Azt gondolom, hogy kicsit méltatlan helyzetbe hoztuk a miniszter urat, ugyanis előzetesen az a megállapodás született, hogy a meghallgatás fél 12-ig tart. Ha ezt betartanánk, akkor a miniszter úrnak 5 perce lenne a válaszadásra. Szeretném felhívni a figyelmet, illetve javaslom – a mai ülésen már nem tudunk mit tenni, de a következő miniszteri meghallgatáskor –, hogy ha már nem tudunk önmérsékletet tanúsítani, akkor határozzuk meg, hogy egy képviselő maximálisan hány

percben mondhatja el a hozzászólását, mert azt gondolom, hogy a miniszter úr ennél többet érdemelne meg tőlünk az eddigi hozzáállása, meg egyáltalán maga a személyisége kapcsán is. Köszönöm szépen, ennyit szerettem volna.

ELNÖK: Köszönöm. Jelezném, hogy a fél 12 nem egy kőbe vésett időpont, tehát ha a miniszter úr ráér és gondolom, pár perccel többet tud szakítani a válaszára, nem fogjuk belefojtani miniszter úrba a szót fél 12-kor, tehát 5 perc múlva. Egyébként értem a felvetést és lehet, hogy legközelebb egy időkeretet megszavazhatunk a magunk számára, majd eldöntjük a következő meghallgatáson. Köszönöm szépen.

És akkor megadom a válaszlehetőséget miniszter úrnak.

Dr. Réthelyi Miklós miniszter (NEFMI) válaszája

DR. RÉTHELYI MIKLÓS miniszter (Nemzeti Erőforrás Minisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Asszonyok! Képviselő Urak! Köszönöm szépen a számos kérdést. Örömmel látom azt, és remélem, hogy jól látom, hogy azokban a jelentős és a szociális területet átalakító lépésekben, amelyeket a kormány az elmúlt két év alatt, és különösen az elmúlt évben a minisztérium megtett, egyetértenek itt a képviselők. A véleménykülönbségek abban vannak: a gyorsaságon, a fontossági sorrenden, a pénzen, tehát hogy mire mennyit fordítsunk, a kommunikáción, úgyhogy remélem, hogy ezt jól látom, és azt kell, hogy mondjam, hogy a válaszaimban is arra fogok kitérni. Köszönöm azokat a figyelmeztetéseket, vagy azokat az alternatív lehetőségeket, amelyeket figyelembe kell venni.

Amint az elején, a bevezetésemben, említettem, egy nagyon összetett rendszerről van szó, amelyikben mi szeretnénk rendszereket találni. Egy hatalmas közösségről van szó, egy ország közösségéről, amelyben a feladatokhoz szeretnénk a rendszereket kitalálni, de a rendszerek nem lehetnek egy merev, „kétszer kettő az négy” rendszerek, mert ott vannak benne egyenként az emberek, az individuumok, csoportonként, életkortól és sok mindentől meghatározottan, ez nehezé teszi a rendszerek meghatározását, nagyon komoly odafigyelést igényel. Nagyon lényeges, hogy megbízható adataink legyenek, amelyeket megfelelő időközönként frissítünk, és ezzel az egésznek a dinamizmusát is meg tudjuk nézni, mert ha egy rendszer változó, akkor ez az, és mindezeket figyelembe véve nem könnyű az ágazat feladata: mindezzel lépést tartani és mindenre figyelni, de a munkánkat mondjuk ebben a rendszerben, ebben a koncepcióban szeretnénk folytatni.

És akkor végigmenve a kérdéseken és a kérdezőkön. Iván képviselő úrnak köszönöm a méltatást. Az idősügyi chartában felsorolt négy pont szerint: az idősebb emberek megbecsülése, például az Idősbarát Önkormányzati Díj, amit hirdetünk, a verseny és a díj, amit kiosztunk, az idősök világnapja, a nemzedékek napja alkalmából; amikor például a népművészetekben, a kulturális életünknek ezen a területén dolgozunk, számos esetben az idős emberek képviselik azt, amire oda kell figyelni. És nem csak a koruknak, és elsősorban nem a koruknak, hanem az egész életük munkájának minden alkalommal a különlegessége, amit ők tudnak, ez mind benne van abban a gyakorlatban és elképzelésben, amit – azt hiszem – egyenként is, és mint a minisztérium is fontosnak tartunk.

Szeretném elmondani azt, hogy most az Európai Bizottság által meghirdetett emlékévként az aktív, illetve hasznos időskor és a nemzedékek közötti együttműködés éve kapcsán a minisztérium indított egy programot, amelynek során felkérjük az idősebb kormánytagokat, az idősebb, országszerte ismert embertársainkat, hogy menjenek el iskolákba és tartsanak egy osztályfőnöki órát, és a nemzedékeket hozzák közelebb egymáshoz.

Képviselő úr is kapott, illetve fog kapni egy levelet – éppen tegnap írtam alá – egy ilyen felkéréssel, és nagyon reméljük, hogy ez is biztosítja azt, ami nincs is, mert egyáltalán nem úgy érzem, mintha itt éles határ lenne fiatalok és idősök között, itt mindenki beleidősödik, eléri azt a kort, ami a munkavégzésének, a munkaaktivitásának, az

élettapasztalatainak a változásával együtt jár. Mondjuk azzal számolni kell, hogy a világ technikai előrehaladása olyan tempóban folyik, hogy az idős emberek technikai tapasztalatai nem sokat érnek, de az idős emberek élettapasztalatai – éppen emiatt a nagyon komoly változások és talán néha kicsit a felületességre koncentráló változásokkal szemben – ott vannak. Úgyhogy biztosan meg tudom győzni képviselő urat, hogy ez a céljaink között szerepel, és különösen ebben az évben, de nem programszerűen, hanem pusztán csak azért, hogy a tízmillió magyar számára az itthon lét, az ebben az országban való lét az életünk különböző szakaszaiban is jó érzést jelentsen. Örüljenek annak, ha munkában vehetnek részt, vagy ha éppen inkább kívülről nézik a munka világát, de többet tudnak törődni a családjukkal, unokáikkal, vagy ha az országgal többet tudnak törődni.

Azon, hogy milyen a kommunikáció a nyugdíjügyekkel, természetesen lehet változtatni. Itt egy állandó küzdelem van, ahogy látom, és nem is küzdelemnek mondanám, hanem állandó párbeszéd van, természetesen előkerülnek, leírásra kerülnek gyanakvások, hírek, elképzelések. Ezek egy részére nyilván válaszolni kell gyorsan, de nem alakulhat ki olyan helyzet, hogy állandóan csak kérdeznek, válaszolunk, kérdeznek, válaszolunk, mert közben dolgozni kell, és az eredményeket is meg kell mutatnunk.

Említette, képviselő úr a négy testvér példáját, ahol egyvalaki meghalt, itt a közösség szerepét látom nélkülözhetetlennek. Vannak olyan feladatok, amelyeket szabályokkal megrendelésekkel kézben lehet tartani, de az, hogy ilyen egyedi helyzetek is megoldást nyerjenek, ott a kisebb és tágabb közösségnek, tehát a formális közösségnek, a lakóközösségnek lényeges szerepe van.

A nyugdíjajknál – és többen is érdeklődtek a nyugdíjak után – a nyugdíjjogosultság két alapja a szolgálati idő és az átlagjövedelem. Ennek a kettőnek az ismeretében, birtokában kerül megállapításra az az összeg, amit aztán az emberek, az idősebbek, a nyugdíjra jogosultak megkapnak. Az, hogy vannak nagyon alacsony nyugdíjak, annak az eredménye is lehet, hogy résznyugdíjakat is kiadunk. Húsz év szolgálati idő alatt is megállapítunk kivételes esetekben nyugdíjat, ahol egyszerűen nincs meg az a szolgálati idő, ami egy teljes nyugdíjhoz kellene. Tehát azt, hogy a nyugdíjak milyen határon belül mozognak, egyértelműen ez a két tényező határozza meg. Körülbelül ezeket írtam össze magamnak lényeges pontokként, amit képviselő úr felemlített.

Baráth Zsolt képviselő úr kérdéseire válaszolva szeretném azt mondani, hogy igen, a gyermekpszichiátriai ellátás komoly gondot jelent az országnak, és mindent megteszünk odafigyelve, hogy ezen a helyzeten változtatni tudjunk. Vannak olyan tények, amelyek nyilván nem az elmúlt két év alatt alakultak ki, legfeljebb az elmúlt két év alatt nem sikerült annyit változtatni, annyit javítani a helyzeten, mint amennyit szerettünk, meg amit kellett volna. De ennek nem az oda nem figyelés az oka, hanem az egész egészségügyi szervezeti rend átalakítása, amelyben ez kiemelt feladatként jelentkezik, akár a munkaerőt nézem, mert az orvosok szakképesítésében valahogy a gyermekpszichiátriai vonal nem kapta meg azt a figyelmet, amit meg kellett volna kapni, tehát a rezidensek irányából, ha ez nem is hiányszakma, de nyilván ebbe a kategóriába tartozik. Tehát mindenképpen azon vagyunk, hogy ezt az általunk is ismert kérdés minél hamarabb és megfelelő módon, a betegek, a gyerekek javára tudjuk végezni.

Szabó Máté biztos úrral állandó levelezésben vagyunk, és az általa felvetett problémákra nagyon rövid határidőn belül mennek a válaszok, és ezek meghatározzák a minisztérium működését szinte minden területen, kitüntetett formában a szociális ellátásokkal foglalkozó ágazat szempontjából.

A pszichiátriai otthonok szerepe. A pszichiátriai otthonokban a megoldást és a sokszor tényleg emberhez nem mindenben méltó ellátást éppen ezzel a kitagolással, tehát a pszichiátriai otthonok, illetve a szociális otthonok új és akár a lakókörnyezetet, akár az

életkörülményeket figyelembe vevő átgondolását újjászervezését biztosító terveinkkel szeretnénk megoldani.

Az ifjúságpolitikának számos része van, az oktatás is egyértelműen a része. Az ifjúság nagyon széles kategória, mert az ifjúságba bele kell venni a diákokat, az egyetemre, főiskolára járókat, és bele kell venni a frissdiplomásokat is, mert ez még mind ifjúság, és azok a gondok, amelyek a különböző hozzászólásokban fölvetődtek, egy-egy részét érintik ennek, így aztán nagyon sok minden különbözőképpen jellemezhető korcsoportonként. Az ifjúságpolitikát már az iskolába, tehát gimnáziumokba, középiskolába járó fiatalok számára nyilvánvalóvá kell tenni, és hadd említsem meg, hogy amikor az a tragikus baleset történt a West Balkánban, akkor azon túl, hogy ott az intézkedések az esemény kiderítését és jogi vonatkozásait biztosították, a Belügyminisztériummal együttműködve az iskolákat, szülőket kérdeztük egy kérdőívben, hogyan látják egyáltalán ennek a korosztálynak a hétfégi mozgását bizonyos időpont után. A kapott válaszok szerint, amin aztán dolgozunk és jogszabályban is próbáljuk megfogalmazni, a szülők és a tanárok is nagyon komoly restriktíót látnának szívesen. Tehát bizonyos megszorításokkal élhessenek azokkal a szórakozási lehetőségekkel a fiaink, unokáink, amelyeknek most már talán már valami határa van. Hiszen azért a rendőrségi intézkedések változtattak a helyzeten a szabályok figyelembevételével, de valószínűleg ez megint csak egy olyan helyzet, amihez tudni kell az oldalak véleményét, az oldalak együttműködése szükséges ahhoz, hogy valami célszerű, és tényleg az ifjúság, a korosztály szempontjából, ha korlátozó is, akkor is hasznos intézkedést tudjunk hozni.

Megint csak nem biztos – itt összekapcsolnék témákat, azt hiszem, elnök úr kérdése az volt –, hogy mennyiben kell a szegényeket és a szegények csoportjába tartozó romákat külön-külön támogatni, én biztos vagyok benne, és akkor hadd mondjam azt, hogy a helyzet általános támogatást igényel. Mert az, hogy azokon a településeken, ahol akár többségben, akár nem többségben romák élnek, oda kell jó orvosi ellátás, kell szociális ellátás, kell tapasztalt és arra a feladatra vállalkozó védőnők, tehát ilyen értelemben az ellátás nyilvánvalóan azokat érinti, akiknek erre szükségük van, természetesen belevéve a szociális oktatást is. De – és itt az ifjúsággal kapcsolatban mondanám – néhány nappal ezelőtt a jezsuiták által alapított roma szakkollégium vendége voltam, ahol 23 fiatalal ültem szemben, akiknek a többsége Kelet-Magyarországról, Borsod megyéből jött, és akik a Budapesti Gazdasági Főiskolán, a Károli Egyetemen, a Semmelweis Egyetemen tanulnak, tehát ebben az esetben már – mivel ez a népcsoport hiányzik az egyetemekről – egyedi támogatást is nagyon fontosnak és szükségesnek tartok.

Tehát így kapcsolnám össze, de a támogatások jelentős része nyilván a szegénység ellen kell hogy megoldást jelentsen. Meg lehet nézni egészségügyi kimutatásokat, hogy a koraszülöttek aránya honnan jön, azokból a településekből, ahol a szegénység uralkodik. De hogyha tovább bontom ezeket a tényezőket, és megnézem, hogy a romáknak vagy nem romáknak például a dohányzással kapcsolatban milyen elképzeléseik vannak, ott már megint csak lényeges különbséget lehet találni, és egyáltalán nem számít az, hogy a várandós anyák cigarettáznak vagy nem, vagy annak valóban jelentősége van. Tehát a helyzet tényleg aprólékos elemzést igényel. Hozzá kell fogni, és nem kell várni ezeknek az eredményeire, mert vannak olyan tényezők és mutatók, amelyeken egyértelműen javítani kell, és utána azt kell nézni, ha már arra is lesz idő, hogy kinél, melyik háznál mire koncentráljanak, akkor már valószínűleg nagyon sok mindent fogunk tudni, és akkor már lesznek szövetségeseink a népességben belül is.

A szociális kártyát is többen felvetették és az Erzsébet-kártyát. Utalvány vagy kártya, köszönöm a véleményeket, azt kell, hogy mondjam, mert ez most áll kidolgozás alatt. Az Erzsébet-kártya nemcsak a Tescónál szerepel, itt valaki ezt megjegyezte, körülbelül 20 elfogadóhelyen is, vagy annál több helyen is lehet használni. És azokat az elképzeléseket, amik itt felvetődtek, azokat mind szeretnénk, tehát az uzsorát, az uzsora elleni fellépést, azt,

hogy a támogatások a célt szolgálják, hogy ne korlátozzák azokat, akik másra akarják felhasználni. Ne legyen egy olyan értelemben diszkriminatív – ami megint csak elnök úrtól elhangzott –, nyilván ezt mind figyelembe kell venni, de azért abból az oldalból kell az egész kérdést aztán tárgyalni, hogy a mai helyzeten változtatni kell, és próbáljuk ezt az eszközt is úgy felhasználni, hogy többet nyerjünk rajta, mint amit kockáztatunk esetleg azzal, hogy nem tudjuk megváltoztatni a tényeket.

A nemzeti szociálpolitikai koncepciót is többen számon kérték. Kérem, azt kell mondjam, és ennek egy verzióját az ágazat munkatársai készítették el, tehát nem került többbe, mint az ő bérük, és egyelőre ennek az átformálása van pusztán csak azért, mert nagyon sok, mert megint csak egy állandóan változó rendszerrel kell szembenéznünk. És most a legújabb, tehát az elmúlt hónapok változását, ami a minisztériumnak nemcsak a szociális ágazatát, hanem az oktatást, a kultúrát egyaránt érintették, tehát az önkormányzatok létesítményfenntartó feladatainak az átrendeződése más és másképp érinti az oktatást, másképp a kultúrát, és megint csak egy határozott módon a szociális területet. Folytak a tárgyalások ez ügyben, ez egy minisztériumi kérdéssé vált, ahol próbálunk egymástól tanulni, és ugyanakkor az ágazatunk specialitását is figyelembe venni, és éppen a szociális területnek a sokoldalúsága és a nagyrészt önkormányzatokra telepítettsége jellemző és meghatározott dolog, ebben a kérdésben is a jó megoldások felé haladás biztosítja majd a nemzeti szociálpolitikai koncepciót is. *(Rónaszékiné Keresztes Monika megérkezett.)*

Az, hogy bérkompenzáció lesz-e, kérem, ez egy nehéz kérdés, meg kell hogy mondjam. Ez akkor merült fel élesen, amikor az egészségügyi dolgozók számára, tehát a szakdolgozók számára is sikerült megtalálni azt a forrást az egészségügyben, amiből ezt biztosítani fogjuk. Ez a forrás nem jelentkezik egyelőre, abból a forrásból nem tudtuk a szociális területen dolgozókat is bérfejlesztéshez juttatni, de nyilvánvalóan a szükséglet az legalább olyan parancsoló, mint ebben az esetben – ezt tudom csak most mondani ezzel a kérdéssel kapcsolatban

Vágó Gábor képviselő úr kérdéseire válaszolva. Az volt a kérdés, hogy milyen az alkupozíciója a minisztériumnak, és hogy egyáltalán életképes-e a struktúrája? Nagyon életképes, mert itt az alkupozíció: a kormány értékeli az országot, a világ politikai és gazdasági helyzetét, és ennek arányában határozza meg azokat a főbb pontokat, amelyeket aztán szétoszt a területek között. És ebben a helyzetben nekünk: oktatásnak, kultúrának, szociális területnek, egészségügynek nem egymás ellen kell küzdenünk, itt egyben vagyunk, itt egy egységes koncepciót tudunk felmutatni, és azt kell hogy mondjam, ha összehasonlítom a különböző támogatottságok európai átlagával, akkor még a szociálpolitika nincs rossz helyzetben.

Tehát, ha azt nézem, hogy a nemzeti jövedelem hány százaléka megy szociális kérdésekre úgy általában Európában, és nálunk is hány százaléka megy oktatásra és egészségügyre, akkor nincsenek durva eltérések a szociálpolitika szempontjából. Az, hogy 10 százalékkal mínuszban vagyunk? Az egész ország mínuszban van. Miért van mínuszban? Azért, mert 1 100 milliárdnyi az adósságterhünk, aminek egy jelentős részét ide tudnánk rakni, ha nem kellene adósságteherként kifizetni. Tehát itt van egy abszolút érték, amivel gazdálkodnunk kell, annak az abszolút értéknek a szétosztása felhasználói szinteken folyik, és mindent meg kell ragadni, hogy azt, amit biztosítani tud az ország, a költségvetés, az ország költségvetése a szociális ellátásokra, azt a legjobban használjuk fel. Itt nem egymás ellen küzdenek, tehát nem a szociális ágazat az oktatás ellen küzd, és próbálja a pozícióját biztosítani, hanem ezeknek a képviselőknél a kormányzati, a költségvetési tárgyalásoknál összefogottan tudunk leülni a költségvetést meghatározó minisztériumok munkatársaival szemben.

Természetesen nem nekem a dolgom, hogy az alkupozícióval kapcsolatban itt jókat mondjak magunkról, de nem az összevont tárca az oka annak, hogy az ország és a szociális

területnek jelenleg a pénzügyi helyzete olyan, amilyen. Ha külön-külön lennének – nem lehet persze megmondani, mert erre nincsen példa –, akkor se lenne jobb.

A nyugdíjrendszer anomáliáival kapcsolatban: a rokkantnyugdíjasok közül 186 385 visszajelentkezett, tehát 186 385. Ebből egyelőre nem nyilatkozott 9 789, tehát nem 17 ezer, meg ennél sokkal nagyobb összegek is szerepeltek, és itt is mindegyik 10 ezer fölött volt. Kérem, 10 ezren vannak, és 466 nem kérte a minősítését, tehát még ilyenről is van szó. És ha önhibáján kívül történt az, hogy nem jelentkezett időben, annak megvan a lehetősége, hogy bekerüljön a rendszerbe. Ebben is egyetértettünk, hogy szükség van erre a felülvizsgálatra, erre az átalakításra, és itt semmiféle olyan adminisztratív mulasztás nem terheli a minisztériumot vagy a közvetítő szerveket, amelyeknek a nyomán itt nagyon sokan tömegesen kárvallottjai lehetnek.

Új igénylőink is vannak. 26 800 új igénylője van ennek a rendszernek, és a már ellátásban részesülők közül is 7 ezer fő jelentkezett most, és folyamatosan zajlik a felülvizsgálat, nem tudjuk egyszerre behívni a 195 ezer embert. És ami lényeges, változott a vizsgálat metodikája. A felülvizsgálat során az orvosi szempontot két orvos képviseli, de ott van egy szociális munkás, és ott van egy foglalkoztatási ember is, tehát az az egyik lényeges momentum a vizsgálatnak, hogy a maradék egészség oldaláról kezeli a kérdést és vizsgálja a beteget, és nem a hiány oldaláról. És a másik pedig, hogy ezzel a maradék egészség oldallal vagy egészségkapacitással mit lehet csinálni, és ebben nyilván benne van a fizikai egészség, a mentális egészség is, és benne vannak a szociális körülmények is, noha a szociális körülmények is nehezíthetik valakinek a foglalkoztatásba történő visszavezetését. Ez eléggé körültekintően történik, és az eddigi eredmények úgy tűnik, hogy a helyzetet megoldják.

Az, hogy a nyugdíjrendszeren tizenhét javítás történt, az nagyrészt a magánnyugdíjpénztárak átrendezésének az eredménye volt, azt hiszem, most nem tudnék számokat mondani, itt lényeges átalakítás történt az egész nyugdíjrendszerrel, de nem azért kellett tizenhét alkalommal a nyugdíjkérdéshez nyúlni, mintha a nyugdíjrendszerünk olyan bizonytalan lenne, hogy állandóan javítgatni kell. Tehát az öregségi nyugdíjrendszerben megint megvannak a számok, a résztvevők létszáma, és az az összeg, amit az öregségi nyugdíj kifizetésére fordítottunk 2008-tól 2011-ig, és a számítások szerint 2020-ig az öregségi nyugdíjrendszer biztosított, a demográfiát, mindent figyelembe véve. Azt, hogy ehhez nagy szükség volt a magánnyugdíjpénztárak rendezésére, azt nem én mondom most először, de mindenféleképpen szükség volt rá.

A lakhatási ügyben és a rezsihátralékok ügyében a kormány nagyon gondosan figyelt arra, hogy rezsistop legyen.

Nagyon komoly, mondjuk a kormányzaton belüli nézeteltérést is kiváltó átrendezés eredménye volt az, hogy a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumhoz került mindaz a probléma, ami valahol a rezszi kérdését érintette, hogy egy kézben és egységesen lehessen kezelni, és meglegyenek azok a megfelelő eszközök, amelyek a rezszi elszaladását megakadályozzák. Tehát a lakhatással kapcsolatban erre az oldalra nagyon figyeltünk, és azt hiszem, éppen a devizahitelek problémájának a megoldásával kapcsolatban az otthonteremtés megint csak egy eléggé a központban álló kérdés, és ennek a megoldására is nyilván még lesznek módosítások, javítások a mostani tervek megvalósítása során.

Az ifjúságpolitikával kapcsolatban vetette fel képviselő úr a drogkérdést, ami nagyon lényeges, illetve felírtam magamnak, hogy a válaszem az lesz, hogy, a dizájn drogok rendezésével, illetve egyértelmű jogszabályba rendezésével kapcsolatban úgy érzem, ezt fontosnak tekintettük. A fiatalok kivándorlása – és megint csak, ha a gimnazistáktól, a pályakezdőkre nézzük – elsősorban azért mégiscsak a pályakezdőkre vonatkozik. Ha úgy veszem, egy nagy ajándék az, hogy a Magyarországon szerzett diplomával, a Magyarországon szerzett mesterségbeli tudással – mert nem csak a diplomások mennek ki, hanem kimennek a kézművesek is – Európában vagy esetleg még Európán kívül is könnyedén el lehet

helyezkedni. Ez azért azt mutatja, hogy Magyarország egy életképes és kiváló oktatási rendszerrel rendelkező ország, ahol a diplomának olyan súlya van, hogy nem csak hogy a magyar orvosok mennek ki, hanem az, hogy a fél világból jönnek ide tanulni az orvoslást. Annak is csak örülni tudunk, hogy a határok átjárhatók. Itt, Magyarországon olyan körülményeket kell teremteni, hogy mindazt, amit a fiataljaink kint megtanulnak és hasznosítanak, itthon is kamatoztatni tudják. Ez a jelen feladata. Még csak azt sem mondom, hogy a jövő feladata, ez a jelen feladata, és ez egy országos program.

A kormánynek természetesen az országban – mint meghatározó tényezőnek – ebben nagyon komoly szerepet kell vinni, de a hangulatkeltés, a közösségek feladata, a közösségek szerepe, a családok irányultsága mind-mind belejátszik abba, hogy azok, akik úgy gondolják, hogy most különböző okok miatt – és nem csak mindig anyagi okok miatt, lehetnek más okok is, de elsősorban önerejükből – kimennek, azok egy idő után visszajöjjenek. Hogyha összehasonlítjuk a helyzetünket most a szomszédos és hasonló helyzetbe került országokkal, én Romániáról hallottam azt, hogy elképesztő bajban vannak, mert a kivándorlás nem olyan mértékű, mint nálunk, hanem több milliós kivándorlás, a nyelvi előnyöket figyelembe véve. Az ember olyanokat hall, hogy Spanyolország lassanként a románoké lesz, mert a spanyolok meg elmennek Dél-Amerikába, mert ott sem jó a helyzet, és nagyon hiányoznak ott azok az emberek, akik – úgy néz ki – egyszer s mindenkorra elmentek. Tehát nálunk azért ez nem ilyen mértékű és azt hiszem, nem ilyen a mi fiatalságunk, hogy ennyire a visszatérés lehetőségét már figyelembe nem vevő lenne. Én ennél sokkal optimistább vagyok, és ezt egy lehetőségnek tartom, ami nem jó, ha – valahonnan nézve – túlzásba kerül.

Az utolsó kérdése az volt, hogy életképes-e a minisztérium. Részben próbáltam már erre megadni a választ. Arra, hogy a minisztérium mennyire életképes, azt a példát is hadd mondjam, hogy most, amire már itt utaltam, az önkormányzati intézmények, az önkormányzatok – és elsősorban a megyei önkormányzatok, amelyeknél már időben lefutott, de most a települési önkormányzatok – intézményfenntartó szerepe újratárgyalandóvá vált, a minisztériumunk kész most erre egy szervezet formájában odaállni tárgyalópartnernek. És kemény tárgyalópartnernek, mert nálunk vannak az oktatási, egészségügyi – és nem mondom még egyszer sorba – feladatok. Ezekben az intézményekben és ezekkel a rendszerekben együtt dolgoztunk, és most egymást erősítve tudjuk azt a pozíciót megalkotni, ami remélhetőleg jó lesz az önkormányzatoknak, jó lesz az intézményeknek, amelyekről szó van, és jó lesz a fenntartónak is. Tehát nem egy ismeretlen helyzetbe megyünk bele, hanem már a kétéves tapasztalatok alapján tudjuk mondani, hogy ezek meg ezek a feltételek ahhoz, hogy ezt egy működőképes rendszerként tudjuk átvenni.

Talabér Márta képviselő asszonynak köszönöm a jó példáit. Valóban az együttműködési készségen változtatni kell, tehát itt a legjobb jogszabályok és a legjobb szándékok is megszülethetnek, hogyha erre a válasz hiányzik. Azt hiszem, ez nyilván megint egy ismétlődő folyamat, és ahogy az évek is ismétlődnek, remélem, az emberek készsége is megváltozik. Hadd mondjak egy jó példát, megint csak egy felmérés volt a közmunkával kapcsolatban, a közmunkáért felelős Belügyminisztérium kíváncsi volt arra, hogy milyen mértékű a táppénzbe vonulás, mert a kezdet kezdetén felmerült a gyanú, hogy ezek az emberek majd táppénzbe mennek, és visszaélnék ezzel a helyzettel, tehát kibújnak a közmunka alól. Egy országos felmérés azt mutatta, hogy nagyon csekély a táppénzbe vonulás. Tehát tulajdonképpen az egészségügy kapott egy csillagot – mármint a kollégák –, és ez nem csak az orvoson múlik, hanem azokon is, akik nem jelentkeznek a táppénzre, tehát a közmunkában résztvevőknek fontos, hogy részt vegyenek a közmunkában, és nem használják ezt a kibúvót. Ugyanennek a vizsgálatnak volt egy másik oldala, hogy a munkaképesség és a munkaegészségügy szolgáltató, amely nem hozzánk tartozik, ott már egy kicsit bizonyos területeken lazább a felelősségteljes munka, de ez a kérdésnek egy másik oldala, és kisebb arányban érintette. Tehát az együttműködési készség javulására, sőt lényeges javulására már

ilyen felmért adatok is vannak, rövid idő után, hiszen még fél év sem telt el ennek a módszernek a használatában.

A nők 40 éves nyugdíjba vonulásával kapcsolatban azt hiszem, ez egyértelmű eredmény, és megkérdezték később, hogy számszerűségében ez hogyan jelentkezik. Ez a 2011. évben 48 127 asszonyt érintett, akiknek a száma, ha havi bontásban nézzük, csökkenő tendenciát mutat, ami érthető. Tehát márciusban 6 388 volt, és ez decemberre 3 491-re, tehát lényegében a felére csökkent, tehát ez a 48 ezres évi szint kiemelkedő eredmény lesz, de biztosan be fog állni arra a szintre, ami a realitásokat jelzi, de ez egyértelmű eredmény.

Szél Bernadett képviselő asszonynak: a szociális ágazat reformja a nemzeti szociális program, a minisztérium és a szakmai szervezetek együttműködésén fog múlni, és az önkormányzatok közreműködésével fog megvalósulni. A kérdés most úgy van fölteve, hogy melyek legyenek azok az intézmények, amelyek kiemelten és szinte országos jelleggel működjenek. Erre van egy javaslata az ágazatnak, például azok a gyermekvédelmi intézetek, amelyek fogadják a gyermekeket, azok nemzeti intézmények maradnak, mert ez így lenne fontos, és az országos intézmények közül is körvonalazódik az a kör, amelyikre azt lehet mondani, hogy ezek maradjanak országos intézményként, és az intézmények nagy csoportja önkormányzati intézményként kerülnének át. Nagyon nagy szerepe lesz itt az egyházaknak, ennek már most is jelentős szerepe van, ez a szerep megmarad a továbbiakban is.

A TAJ alapján készülő adatbázis, az ellátottak adatai: itt hallottuk képviselő asszony véleményét, hogy ez számukra a periférián nem jelent lényegesebb feladatot. Az, hogy erre szükség van, a munkánkat meg fogja határozni, már most is meghatározza a különböző normatív adatok lejelentésével kapcsolatban, illetve annak a kontrollja esetében, és azt nyilván tudjuk, hogy ezek szenzitív adatok, és ennek megfelelően kell az adatbázisok hozzáférhetőségét úgy lezárni és lezorítani, illetve teljesen meghatározottá tenni, hogy ez ne jelentsen semmi előnytelen konzekvenciát az érintettek számára, akik ebben részt vesznek.

Szó volt az uzsoráról, hogy hogyan lehetne leküzdeni. Valószínűleg az uzsorásoknak nagyon jól felépített taktikájuk van, és több lépést kell tenni még különböző oldalról – együttműködve a bűnüldözéssel és legfőképpen együttműködve a lakossággal – ezeknek a felderítésére. A technikai eszközök csökkentik az esélyeket, de nem zárják ki az uzsorának a megjelenését, és nyilvánvalóan egy jobb gazdasági helyzet pedig megint csak az esélyeket fogja csökkenteni.

A megváltozott munkaképességűek ügyében kérdezett képviselő asszony. Nincs elmaradás, nem vagyunk elmaradásban. A fogyatékosügyi stratégia 2010-2020 és az országos fogyatékosügyi program végrehajtásának a 2012/'13-as évekre vonatkozó intézkedései szerepeltek a kormány anyagában is, a kormány előtt is voltak, és a kormány el is fogadta ezt. Ebben számos pontban született határozat, és ha a nagy fejezeteket nézem: a fogyatékosággal élő személyek támogatása, a szociális szolgáltatások, a gyermekvédelem, az egészségpolitika, az akadálymentesítés, az egyenlő esélyű hozzáférés, az oktatás. Nagyon fontos itt külön a jelnyelvi tolmácsolás, sport, szabadidő, szakképzés, foglalkoztatás, tehát egy elég körültekintő programnak a megvalósítását tűztük ki célul, és ezen fogunk nyilván dolgozni azokkal, akiket ez érint. Az oktatás kérdésének, a foglalkoztatásnak és az akadálymentesítésnek van itt különösebb szerepe. Az akadálymentesítésről el tudom mondani, hogy 7-8 milliárd EU-s forrás áll rendelkezésre, és a pályázat előkészítése zajlik. A foglalkoztatáshoz is különböző EU-s projekteket fogunk igénybe venni a képzéshez, szakképzéshez, és itt is az irányító hatóság elbírálta már, 2-3 héten belül ez várhatóan meg is jelenik.

A fogyatékosügyben a foglalkoztatásnak kritikus szerepe van, és ez megint csak egy olyan terület, ahol a különböző politikák egymáshoz kapcsolódnak, mert ez egy foglalkoztatáspolitikai, egy iparpolitikai, egy szociális politika; együttesen kell kezelni, és nyilvánvalóan megint csak egy meghatározott politika, stratégia mentén és adatokra épülve

kell azt a támogatást megadni azoknak az intézményeknek, amelyek a foglalkoztatást biztosítják a csökkent munkaképességű emberek számára. Itt is van mit átalakítani és megfogalmazni, de azt tudom mondani, hogy az analízis talán meg is történt, az új stratégia kidolgozása, elfogadtatása és életbeléptetése szükséges. Körülbelül ezeket írtam itt fel magamnak.

Stágel Bence képviselő úr a droggérdést emelte ki, az alappilléreket: az elrettentést, a felvilágosítást, a terjesztés büntetését. Ez egy mindennapi probléma, mindennapi feladat tulajdonképpen, és ez is egy olyan kérdés, ahol a minisztérium többágúsága előnyt jelent, mert a szociális terület és az egészségügyi terület együttműködik, és egyre inkább együttműködik ebben a kérdésben. És éppen a dizájnerdrogokkal kapcsolatos kormányrendelet megalkotása is egy példa volt arra, hogy a két terület egy fontos kérdésben a helyzetet felmérve, gyorsan tudjon lépni, és megfelelő intézkedéssel előállni, de a problémák mindennaposak. Tehát ez biztos nem lesz egy olyan terület, amelyre azt lehet mondani, hogy most ezt pénteken lezártuk, a kérdést megoldottuk, és az a nemzeti drogstratégia, amelyik már a közigazgatási sor egy bizonyos lépésén túl van, az most visszakerült és annak az átdolgozása folyik most egy újabb stratégiai koncepciórendszer figyelembevételével.

Varga László képviselő úr is több kérdést érintett. Mi volt a kormányprogramban és mi valósult meg? A kormányprogram nagyon fontos feladatokat, azt mondhatnám, hogy elveket és gyakorlatot is határozott meg, de mivel a külső környezet bizonytalansága, és a belső tényezőknek pedig az adatokban való járatlansága nem engedte meg egy kormányprogram pontról pontra, összegről összegre való megítélését, amiben én nem vettem részt, tehát tulajdonképpen erről én nem tudok mondjuk szakértőként szólni. De azt, hogy a kormány a megvalósuló kormányprogramból néhány pontot kiemelve egyértelmű lépéseket tett, és a néhány pont között mindenképpen ott van a munkateremtés stratégiája a legkülönbözőbb oldalról megközelítve, a demográfiai helyzet tisztázása – a családokra építve elsősorban ezt a kérdést –, és az átlátható és egyértelmű rendszerek kialakítása. Tehát az hogy, ha valamire használunk egy fogalmat, az mindenki számára ugyanazt jelentse, és ide a nyugdíjakat írnám be. Tehát az, hogy a nyugdíj mit jelent, a jelző nélküli nyugdíj, vagy nyugdíj, amire azt mondom, hogy az az öregségi nyugdíj, és akkor ne legyen ilyen, olyan, amolyan, még mindenféle nyugdíj, amely a rendszert nehezen kezelhetővé teszi, és a jogcímeik, kedvezményeknek a meghatározásánál is csak zavarokhoz vezethet.

Tehát az, hogy a segélyek mellett a munkahelyek elérését biztosítsuk és az embereknek az aktivitását fokozzuk, és azt az arányt, ami az aktív és az inaktív munkaképes korosztályban létezik, azt mindenféleképpen, és ha kell, akkor erőszakosan a munka, az aktivitás felé toljuk el, ez egyértelműen és sok oldalról megtámogatott része volt a kormányprogramnak. Természetesen a segélyekről sem lehet megfeledkezni, mert ez a kettő párhuzamosan megy tovább.

Annak, hogy az egykulcsos adórendszer milyen változásokat hozott az ország életében, két év tapasztalata van, várjuk ki a kormányzati ciklus végét, mert nyilván a kormány 4 évre rendezkedett be, 4 évre tervezi meg és valósítja meg azokat a lépéseket, amelyeknek az eredményeivel a következő választási ciklus előtt oda kell állni majd a választók elé. Én úgy tudom, hogy a reálkeresetek 4,9 százalékkal nőttek 2011-ben, de különböző statisztikák futnak nyilván.

A már nyugdíjban lévőkkel, úgy tudom, semmi változás nem történt, sőt éppen a rokkantnyugdíjnál egy ötéves méltányossági időt is meghatároztak, tehát azok az intézkedések, amelyek a rokkantnyugdíjat kapókra vonatkoztak, az nem a 62. évnél, hanem az 57. évnél kezdődött. A rokkantak felülvizsgálata, itt szó volt már róla, az elképzelések szerint történik. Ezt vártuk, ezt reméltük, ez történik.

Az, hogy az életszínvonal romlása a százezres nagyságrendet érne el, azt hiszem, ha az életszínvonal stagnálásáról beszélünk, tehát nem tudjuk emelni az életszínvonalat, az talán

helyesebb lenne. De talán arra lehet következtetni, hogy a gazdaságpolitikai helyzetet figyelembe véve – még egyszer, nem szeretném sokat mondani – és az adósságtörlesztés hatalmas összegét, amit kifizetünk, és ami nem tudom, hányszorosa a különböző nagy kiadásoknak, az egy nagyon, a gazdaságpolitikát és így az egész életünket nehezítő kérdés.

Hogy a népesedéspolitikai változás nem állt be rögvest, várjuk ki, ezt lehet mondani; és az, hogy az elmúlt 9 hónapban, vagy azt hiszem ennek az évnek bizonyos, 2011 valahányadik hónapjától számított időszakában, ami nyilván egy mesterséges kiszakítása most az időnek, ott van pozitív változás, én azt mondanám, örülök neki. Természetesen nem várható, hogy megduplázódik pusztán azért, mert kormányváltás volt, és a kormány két éve végzi a munkáját, de megint csak azt mondom, hogy a népesedéspolitika a kormány egyik fő feladata, de az ország feladata, az ország kérdése, az egész országban mindenkinek a feladata, hogy hogyan alakulnak a születési trendek. Ebben baráti beszélgetések, a családok légköre és a közösségek nagyon meghatározók tudnak lenni.

A bölcsődei díjakról pró és kontra hallottunk már. A 9 275 forint valóban sok, de valószínűleg, akik számára sok, attól nem kérik a 9 275 forintot. Tehát így tudom elképzelni.

A munkanélküliek ellátásáról, illetve a közfoglalkozásról szoltam már. A szociális segélyek rendszerével kapcsolatban az alapstratégia az, hogy munkát adni, munkát adni és munkát adni, és a munkajövedelemből megélni. Akiknek ez még nem sikerült különböző okok, érthető okok miatt, vagy esetleg még nem jutottak arra az álláspontra, hogy tényleg, ha itt van a lehetőség, akkor mégiscsak kipróbálom, azok számára természetesen az élet vitelét, a mindennapokat biztosítani kell.

Az, hogy a forint árfolyama hogyan változik? Hát a forint árfolyama úgy hullámzik, és egészen különböző okok miatt mehet föl és eshet le, nem hiszem, hogy ez a kormány politikájával egyértelműen korrelációba hozható. Az, hogy a kormányzati lépések a tehetősebbeket támogatták: miniszterelnök úr többször is hangot adott annak, hogy az is része a kormány politikájának, hogy munkával eredményekhez lehessen jutni, én is ezt tudom megerősíteni.

Lakatosné Sira Magdolna, köszönöm szépen a szavait, amit mondott a szociális alapszolgáltatási központ működéséről, és hogy átláthatóvá válik az adatforgalom, az adatszolgáltatás rendszere – ez a célunk, hogy átláthatóvá váljon, és úgy lehessen aztán tervezni –, és hogy közfoglalkoztatással kapcsolatban a költségek biztosítva vannak, hogy értelmes munka a közfoglalkoztatás, hogy tanít a közfoglalkoztatás. Sajnálom, hogy nem hoztam el azt a csupa szín könyvet, amelyet Pintér belügyminiszter úr, hát nem személyes irányításával, de a minisztériuma irányítása mellett a börtönökben készítettek az ott raboskodók, és amely könyvben a konyhakertészet alaplépéseitől kezdve a különböző növények betegségei nagyon rendszeresen össze vannak szedve. Ráadásul szép, jó, színes, az ember örömmel lapozgatja, még ha nem is akar kertészkedni. Tehát nagyon sok ötlet is van a közfoglalkoztatásban, és azt hiszem, nem csak színezik a területet a színes képek, hanem az emberek a munkával való kapcsolatát, az alkotással való kapcsolatát – mert a kertészkedés is már alkotás tulajdonképpen, nem csak egyszerű munka – segíti elő.

Vágó Sebestyén képviselő úr kérdéseire válaszolva... Elnézést kérek, mert már negyed egy van, mennyi időm van még?

ELNÖK: Még nyugodtan válaszolhat, miniszter úr, nem akarjuk önbe fojtani a szót.

DR. RÉTHELYI MIKÓS nemzeti erőforrás miniszter: Úgy érzem, nem fűnyírószerűen ment a rokkantnyugdíjasok felülvizsgálata. Nagyon odafigyelve, emberi sorsokat is figyelembe véve történt meg, és a végrehajtás, kivitelezés folyamatos, és reagálunk a változásokra, és egyénileg is.

A jövedelmi helyzet javítása egyértelműen cél a lehetőségeinkhez képest, a 40 éves munkaviszonnyal kapcsolatos kérdésre pedig már válaszoltam.

Arra, hogy a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal a munkáját hogyan végzi, és hogy vannak-e érzékenyítő programok; igen, civil szervezetek végzik ezt az érzékenyítést. Az eseti gondnokokkal kapcsolatban megint csak van egy statisztikám, hogy ki mindenki vett részt ebben, nagyon szívesen megmutatom, de most nem olvasnám fel a számokat – 4 163 esetről tudunk – és ennek a megoszlását, aminek a túlnyomó többsége, több mint fele családgondozó volt az eseti gondnokok körében.

Az etikai összeférhetlenség: igen, ez egy országos kérdés. Tehát itt megint csak a lehető legjobb rendelkezéseket, szabályokat lehet hozni, hogy ha az a közösség nem etikusan nyúl ehhez a kérdéshez, akkor baj van, és ez megint csak nem a kormány problémája. Ez egy országos jelentőségű gond, hogy az országban az etikai szintet, az etikai színvonalat hogyan tudjuk egy normális társadalom szintjére hozni, ha nincs ott. Mert lehet, hogy ott van, én nem akarom megítélni ezt, de ha ezek a kérdések fölmerülnek, akkor arra is kell gondolni, hogy ezt a kérdést rendbe kell szedni.

A lakókörnyezet, életkörülmények a kitagolással kapcsolatban. Azt hiszem, mindkettőre figyelni kell, ezeket a tényezőket nem szabad figyelmen kívül hagyni. Az érdekegyeztetés folyik és folyt az egyeztetés, ez 12 ezer embert érint.

A gyógyászati segédeszközök: ez megint csak egy olyan terület, amely a minisztérium két ágazatát is érinti, az egészségügyet és a szociális területet. Sok rossz hír van ezzel kapcsolatban, itt megint csak az etikai kérdések merülnek fel, illetve a gyógyászati segédeszközöknél az anyagi kérdésekről is lehetne beszélni. Mindkét terület együttműködésére szükség van ahhoz, hogy ennek a kérdésnek a rendezése megnyugtatóan, tehát nem adminisztratív megközelítéssel, hanem az igények oldaláról, de a lehetőségeket is figyelembe véve történjen meg. Például olyan tárgyalások folynak, hogy egy viszonylag nagy értéket képviselő segédeszköz ne tulajdonba kerüljön, hanem bérlemény legyen, mert ha valaki azt kinövi, vagy nem kell neki, akkor még más, a következő ember használhatná azt. Anélkül, hogy ismerném a részleteket, ez nagyon sok ember életét – kicsiben és nagyban is – érintő kérdés, amelynek a rendezése fontos, és ennek természetesen komoly finansziális oldala is van.

Végül elnök úr kérdéseire: köszönöm, hogy azzal kezdte, egyetértetek. Én is azzal kezdtem a válaszomat, hogy az egyetértés megvan nagy vonalakban, és egyes kérdésekben pedig – elnök úrtól hallom – akkor egész konkrétan is. A szociális utalvány, szociális kártya kérdése terítéken van most, és még nincs döntés ebben a kérdésben, hogy mire lehet. Nyilvánvalóan lehet, hogy egyszer fölmerült, hogy a családi pótlék teljességgel odakerüljön, de komolyan ezt nem lehet nemhogy végigvinni, hanem ez az első gondolat után a következő gondolattal kell hogy korrigálásra kerüljön. Mondjuk a lakásfenntartási támogatás, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, a rendszeres szociális segély, átmeneti segélyek egésze, egy része; ezek lennének azok, megint csak a gyakorlat alapján. Itt nem elméletről lenne szó, inkább a gyakorlatról. Mert az elmélet az, hogy ahhoz kerüljön a juttatás, akinek kell, de nagyon sok gyakorlati szempontot kell figyelembe venni, és inkább azok fogják aztán meghatározni, hogy hol kell megszorításokat alkalmazni, mert ez egy megszorító tényező, ha úgy tekintjük. Egyszerűsítő tényező is lehet, és remélem, hogy az is lesz, hogyha a bolthálózat és a lehetőségek nyújtása széles körű lesz ebben a vonatkozásban.

Eredmény-e az, hogy több gyermek született? Erre már mondtam, hogy ez az ország ügye. A nők foglalkoztatásával kapcsolatban, ami szintén demográfiai kérdés és a családpolitika része, miniszteri biztost neveztek ki most a Nemzetgazdasági Minisztériumban, akinek ez lesz a fő feladata, ennek az áttekintése.

Egy országos szintű jelzőrendszer az időseknek: ez nagyon fontos lenne, de ez lényegében már működik. Tehát az, hogy ezt milyen mértékben tudja az ágazat költségvetési soron támogatni, évente változik, de hogy ez kell, az nyilvánvaló.

A hajléktalanokról volt szó, de úgy látom, ezt átugrottam eddig. Az, hogy az ideai télen lényegesen kevesebb, tehát szám szerint nem 200 fölötti, hanem 79 haláleset volt csak a nagyon hideg időkben, és ezeknek a zöme nem a hajléktalanok közül került ki, sőt nagy része nem, hanem az otthon egyedül maradt, a kertjében rosszul lett, elesett embereknél. És bocsánat, minden ember fontos, a „csak”-ot nem erre értem, de összehasonlítva az előző évekkkel kapcsolatban, ennek biztos, hogy részben a jelzőrendszer az oka, de az is, hogy egy humán jelzőrendszer működött. Tehát hogy az önkormányzatok törődtek azzal, hogy akár szolgálat szinten voltak ilyen hírek, járják azokat a házakat, ahol nem füstöl a kémény, ahol tudják, hogy idős emberek laknak. Tehát a technikai része nagyon fontos, de emellé nagyon fontos az az egymás felé fordulás és a szolidaritás, akár generációk között, amelyik a technikát kiegészítheti, ezen rajta vagyunk. Az előbb már szoltam a szegénységről és a cigánykérdésről, ezt nem kívánom itt megismételni. Szegény és szegény között én nem tennék különbséget, végül is akkor, amikor a segítséget nyújtom; azt, hogy hogyan nyújtom a segítséget, ahhoz már kicsit megnézném, hogy esetleg van-e különbség, hogy mi vezetett a szegénységhez az egyik oldalon, és mi vezetett a szegénységhez a másik oldalon.

A közüzemi tartozások. A Máltai Szeretetszolgálat munkatársaival tárgyalva, őket hallgatva hallottam, hogy egyedi esetként, de meg lehetett változtatni egy jelentős kolóniának az életét azzal, hogy beszereltek néhány ilyen kártyával működő mérőműszert, mérőeszközt, amelyik tudatossá tette az emberekben, hogy itt a saját pénztárcájukat kell összevetni az igényeikkel és a lehetőségeikkel.

Az, hogy a megelőlegezett gyermektartási díjban plafon van, én úgy tudom, hogy azt kifizetik, ennek utána fogok nézni, hogy itt kell-e valami változtatás, hogy milyen kérdéssről van szó.

Az ápolási díj. Az ápolási díjon nagyon szerény emelés történt, elismerem, hogy alacsony, de ez sajnos megint abba a kategóriába tartozik, hogy nagyon körültekintően tudunk a forint összegekhez ebben a rendszerben hozzányúlni, és az az öröm, ha nem lefelé kell módosítani, hanem fölfelé. De pillanatnyilag ez egy olyan rendszer, amelyikben, ha valamelyiket pillanatnyilag emelni akarjuk, akkor valahonnan meg kell találni annak a forrását, és egyelőre – megint csak azt mondom – ez egy dinamikus egyensúly kell hogy legyen, ezzel most azt hiszem, nem tudok ígérni többet, 1 000 forinttal meg tudtuk emelni, amire, azt lehet mondani, hogy szerény.

Azt gondolom, hogy igyekeztem a kérdésekre kimerítő választ adni, és még egyszer köszönöm az érdeklődésüket, köszönöm a véleményüket. Biztos vagyok benne, hogy egy ilyen meghallgatásnak azon túl, hogy tájékoztathatom a képviselő asszonyokat, urakat abban a munkában, amiben önök legalább úgy részt vesznek, talán más oldalról, mint mi a minisztérium oldaláról, de az információcsere és annak a megfontolása elsőrendű fontosságú, úgyhogy köszönöm ezt a lehetőséget.

ELNÖK: Köszönjük szépen a miniszter úrnak a beszámolóját. És én is úgy gondolom, hogy ez nem csak egy beszámoló, hanem egy nagyon jó konzultáció volt, amiben sok eredményes és érdekes dolgot hallhattunk, és egymás véleményét újból, vagy még jobban megismerhettük. Ezzel én ezt a napirendi pontot le is zárom, mivel az idő igencsak előrehaladt, azt hiszem, hogy a legfontosabb kérdésekben előbbre jutottunk vagy választ kaphattunk. Köszönöm szépen miniszter úrnak a megjelenést és a kolleganőinek és minden egyes munkatársának.

A gyermekbarát igazságszolgáltatás megvalósulásához kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/6577. szám) (A bizottság feladatkörébe tartozó kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)

Tisztelt Képviselőtársaim! Folytatjuk az ülésünket, egyetlen napirendi pont van hátra: a gyermekbarát igazságszolgáltatás megvalósulásához kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló T/6577. számú törvényjavaslathoz benyújtott kapcsolódó módosító javaslatok tárgyalása.

Mielőtt elkezdjük a napirendi pontot, a helyettesítéseket ismertetném. Talabér Márta képviselő asszonyt Rónaszékiné képviselő asszony helyettesíti, Csizi Péter képviselő urat Hirt Ferenc képviselő úr helyettesíti, Iván László professzor urat Ágh Péter képviselő úr helyettesíti, Kapus Krisztián képviselő urat Lakatosné Sira Magdolna képviselő asszony helyettesíti, Székyné dr. Sztrémi Melinda képviselő asszonyt Bábiné Szottfried Gabriella képviselő asszony helyettesíti, Tamás Barnabás képviselő urat Stágel Bence képviselő úr helyettesíti és Sáringer-Kenyeres Tamás képviselő urat Tapolczai Gergely képviselő úr helyettesíti.

A kormány képviselőjében köszöntöm Gáva Krisztián helyettes államtitkár urat, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium részéről.

Az ajánlás 3/1. pontjában Bánki Erik indítványáról kérdezem a kormány álláspontját.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Ha lehet, akkor én az összes módosítóról beszelnék két-három mondatban röviden, és el is mondanám mindegyikre az álláspontokat.

A módosító javaslatoknak a szándékával a tárca egyet tud érteni, de abban a formában azonban, ahogy ezek megfogalmazásra, kialakításra, kodifikálásra kerültek, számos problémát, hibát találtunk, illetve kérdéseket vetnek fel, úgyhogy azt tudom mondani, hogy ebben a formában mi nem tudjuk támogatni. Folyamatban van a kialakításra a konzultáció a képviselő úrral, hogy valamilyen formában ezek az általuk szakmailag nem teljesen megalapozott, vagy nem teljesen kidolgozott módosító javaslatok valamilyen más formában kerüljenek majd később benyújtásra. Úgyhogy én most globálisan, tehát az összes kapcsolódó módosító javaslatról, amit Bánki Erik képviselő úr nyújtott be, mondanám, hogy ezeket az előterjesztő, és hangsúlyozom az előterjesztő, tehát a kormány ezeket nem támogatja. Az előterjesztő tárca a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium nevében nem tudjuk támogatni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Mi természetesen egyesével végigmegyünk az ajánlásokon.

Kérdezem, hogy aki a 3/1. pontban lévő módosító javaslatot ki támogatja? Kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Ilyen nincs. Aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 12 nem. Tartózkodás? *(Szavazás.)* 3 tartózkodással a bizottság a módosító javaslatot nem támogatta.

Az ajánlás 3/2. pontjáról, ettől függetlenül megkérdezem a tárca álláspontját mindegyiknél, hogy a jegyzőkönyv számára rögzítsük.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm, elnök úr. A jegyzőkönyv számára, nem támogatja az előterjesztő.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e valaki hozzászólni. *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nem, akkor szavazás következik. Aki a módosító javaslatot támogatja, az kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 3 igen. Aki nem támogatja? 12 nem. Tartózkodás nem volt. A bizottság a módosító javaslatot nem támogatta.

Az 5/1. pontról kérdezem a tárca álláspontját.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatja.

ELNÖK: Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e valaki hozzászólni. *(Nincs jelzés.)* Szavazás következik. Aki a módosító javaslatot támogatja, az kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 3 igen. Aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 12 nem. Tartózkodás nem volt, a bizottság a módosító javaslatot nem támogatta.

A 7/1 pontról kérdezem a tárca álláspontját.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatja.

ELNÖK: Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e valaki hozzászólni. *(Nincs jelzés.)* Szavazás következik. Aki a módosító javaslatot támogatja, az kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Ilyen nincs. Aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 12 nem. Tartózkodás? *(Szavazás.)* 3 tartózkodással a módosító javaslatot nem támogatta a bizottság.

Az ajánlás 7/2. pontjáról kérdezem a tárca álláspontját.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatja.

ELNÖK: Kíván-e valaki hozzászólni? *(Nincs jelzés.)* Szavazás következik. Aki a módosító javaslatot támogatja, az kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Ilyen nincs. Aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 15 nem. Tartózkodás nem volt, a bizottság a módosító javaslatot nem támogatta.

Az ajánlás 9/1. pontjáról kérdezem a tárca képviselőjét.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca nem támogatja.

ELNÖK: Kíván-e valaki hozzászólni? *(Nincs jelzés.)* Szavazás következik. Aki a módosító javaslatot támogatja, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Nincs jelzés.)* Ilyen nincs. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 12 nem. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 4 tartózkodás mellett a módosító javaslatot a bizottság nem támogatta.

A 13/1. pont vissza lett vonva.

Az ajánlás 15/1. pontjáról kérdezem a tárca álláspontját.

DR. GÁVA KRISZTIÁN helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatja.

ELNÖK: Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e valaki hozzászólni. *(Nincs jelzés.)* Szavazás következik. Aki a módosító javaslatot támogatja, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Nincs jelzés.)* Ilyen nincs. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* 12 igen. Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* 4 tartózkodás mellett a bizottság a módosító javaslatot nem támogatta.

Ezzel a napirendi pontunk végére is értünk, köszönjük szépen a részvételt államtitkár úrnak és a kollégáinknak.

Egyebek

Utoljára az egyebek van soron. Kíván-e valaki az egyebekben bármit is felvetni? *(Jelzésre.)* Tapolczai Gergely képviselő úré a szó.

DR. TAPOLCZAI GERGELY (Fidesz): *(Hozzászólását jelnyelvi tolmács közreműködésével teszi meg.)* Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Nagyon sajnálom, hogy az első napirendi pont első körében nem kaptam szót. Nem tartozom azon képviselők közé, akik hosszasan vagy részletekbe menően szoktak hozzászólni, és nem szoktam mások idejével visszaélni sem. Tehát nagyon szépen kérem, hogy máskor szíveskedjen nekem szót adni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Értettem a kritikát. Sajnos akkor már lezártam az első kört, tehát már nem volt rá lehetőség, és valóban miniszter úr nagyon sokáig beszélt. Nyilvánvalóan az ilyen miniszteri meghallgatások nem egyszerű ügyek, egyre több a probléma, és egyre hosszabbak ezek a meghallgatások. Hogyha nem felejtjük el, akkor a következő miniszteri meghallgatásnál én is azt látom jónak, hogy valamilyen időkeretet szabjunk majd, és akkor ezt pontosan lehet majd szabályozni.

Tapolczai Gergely képviselő urat illeti a szó.

DR. TAPOLCZAI GERGELY (Fidesz): *(Hozzászólását jelnyelvi tolmács közreműködésével teszi meg.)* Még egy kiegészítést szeretnék tenni. Vágó Sebestyén képviselőtársam hozzászólása alatt többször is jeleztem, hogy szeretnék hozzászólni. Sajnálom, hogy ezt nem vette észre, de az időkeretes megoldással egyetértek.

ELNÖK: Tényleg nem vettem észre, tehát elnézést kérek, ha tényleg fennállt ez a dolog. Varga László képviselő urat illeti a szó.

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm szépen. Nyilván azok közé tartozom, aki néha kicsit hosszabban érvel – lehet –, de ezzel együtt azt mondanám, hogy talán az is szerencsés lenne legközelebb, hogy mondjuk első körben minden frakció elmondja a véleményét, és utána meg nyilván a belső megállapodások kérdése, hogy milyen sorrendben szólnak az egyes kormánypárti vagy egyes ellenzéki frakciókban ülő képviselők. A lényeg azonban szerintem az, hogy minden oldal véleménye abszolút elhangozzon. Nyilván ez az eset, most elnök úr elmondta, hogy nem vette észre, tehát nem hiszem, hogy szándékos lett volna. Talán ezzel lehetne még mederben tartani, hogy először mondjuk minden frakció, utána meg persze virágozzék minden virág. Köszönöm.

ELNÖK: Rendben, köszönöm. Akkor majd egy év múlva így fogjuk irányítani az eseményeket. Kérdezem, kíván-e még valaki mást hozzátenni. *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nem, akkor köszönöm szépen a részvételt, és további jó napot kívánok mindenki számára.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 34 perc)

Sneider Tamás
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Szoltsányi Katalin és Turkovics Istvánné